

KI PIR TI

Yazılı çizili çocuk dergisi

1 Temmuz 2021 Sayı: 3

İki ayda bir yayınlanır

ISSN 2757-8739

Öykü • Masal • Şiir • Kitap • Bilim • Bilmece • Söyleşi

“İki iş tuttum ömür boyu köklü.
Çocukları okutmaktı ilk işim.
İkincisi, yazdığımı çocuklara okutmak.”

Mehmet Rifat Ilgaz

8 Mayıs 1911 tarihinde Cide’de (Kastamonu) doğdu. Şiirden mizah öykülerine, romandan çocuk kitaplarına birçok farklı türlerde eserler yazdı. Doğduğu ve yetiştiği kent olan Kastamonu’ya bağlılığını kendine bu kentin en büyük simgesi olan Ilgaz Dağları’nı soyadı olarak seçerek ölümsüzleştirdi. Gazetelerde köşe yazarlığı yaptı, dergiler yayınladı. Öğretmenlik deneyimleri onun yaşadığı toplumun gerçeklerini eserlerinde yansıttığını sağladı. Özellikle pek çok filmi de çekilmiş olan “Hababam Sınıfı” romanıyla tanındı. Çocuklar için yazdığı “Bacaksız” serisi kitapları çok sevildi. Eserleri çeşitli dillere çevrildi ve birçok ödül aldı. 7 Temmuz 1993 tarihinde aramızdan ayrıldı.

Usta yazarımızın çocuklar için yazdığı “Ormanız Biz” şiirini kendi sesinden dinlemek ister misiniz? İşte bağlantı adresi: <https://www.youtube.com/watch?v=rx0uR3d0tGk>

KI PIR TI

1 Temmuz 2021

Sayı: 3

içindekiler

Merhaba	Dilek Yılmaz.....	5
Öykü	Gülay Pamuk.....	6
Şiir	Özlem Tuncay.....	9
Söyleşi	Başak Fındıkçioğlu.....	10
Kitaplığım	Filiz Gündoğan.....	14
Öykü	Ayşe Gündüz.....	18
Kodlama	20
Öykü	Başak Fındıkçioğlu.....	22
Araştırmaca	Özlem Çoban.....	24
Kelime Oyunu	27
Balonları Sen Doldur	Hasan Karaca.....	28
Bilim Kurdu	Dilge Güney.....	30
Masalı Sen Tamamla	Esra Y. Demir.....	32
Şiir	Elif Çelebi.....	35
Şiir	Kader Varlık.....	36
Bil-Bul	37
Kıpırdatan Haberler	38
Haber Hazırlamaca	39
Öykü	Ebru Köfter.....	40
Biliyor muydun?	Sülbiye Yıldırım.....	42
Şiir	Filiz Gündoğan.....	45
Öykü	Gülnaz Çağlayan.....	46
Çekmece	Ece Kanber.....	48
Masal	Sevin Sezgin.....	50
Kentin Renkleri	Elif Çelebi.....	52
Öykü	Duygu Bulunmaz.....	54
Fabl	Nazlı Solgun.....	55
Öyküyü Sen Tamamla	Osman Torun.....	56
Öykü	Gizem Dünder.....	58
Çözmece	61
Deyimler Bulmacası	Nalan Yılmaz.....	62

KIPIRTI

Yazılı Çizili Çocuk Dergisi

Genel Yayın Yönetmeni:

Dilek Yılmaz

Grafik Tasarım:

Hasan Karaca

Yayın Kurulu:

Başak Fındıkçioğlu

Dilek Yılmaz

Elif Bülbül

Elif Çelebi

Filiz Gündoğan

Hasan Karaca

Nevzat Süer Sezgin

Osman Torun

Serap Şahin

Yusuf Çağlayan

İletişim:

kipirticocuk@gmail.com

Kıpırtı Çocuk Dergisi'nde

yayımlanan tüm eserlerin

sorumluluğu yazarlarına aittir.

Dergide yayımlanan yazılardan

kaynak belirtilmek koşuluyla alıntı

yapılabilir.

©2021, Yakın Kitabevi

Her hakkı saklıdır.

Yayımcı: Yakın Kitabevi

İmtiyaz Sahibi: Levent Salıcı

Kıpırtı Çocuk Dergisi; Eksi 18

Edebiyat Topluluğu'nun katkılarıyla

hazırlanmaktadır.

ISSN 2757-8739

Deniz Yalın Orhon

Doğa Demir

Dilek Yılmaz

Yaz geldi, hoş geldi...

Ne çok özledik YAZ'ı değil mi?

Şimdi gönlümüzce gezmenin, doyasıya yüzmenin, ağaçlara tırmanmanın, ödev düşünmeden aylakça takılmanın vaktidir.

YAZ demek tatil demektir.

Biz de tatilinizi renklendirecek bir dergi hazırladık. Dolu dolu bir sayı oldu. Elbette öykü, şiir, hikâye vazgeçilmezimiz ama bolca etkinlik de var. Örneğin çok sevdiğiniz masal ve öykü tamamlama çalışmalarımız bakalım yine sizin hayal gücünüzle nerelere gidecek? Peki kendi çizgi romanınızı yazmaya ne dersiniz? Bunun içinde “Balonları Sen Doldur” sayfamızda resimlerin yanında sizin için konuşma balonlarını boş bıraktık. Doldurun, fotoğraflayın ve bize gönderin, biz de sosyal medya hesaplarımızda paylaşalım. Bu aralar kafamı meşgul eden bir soru var: “Makineler Düşünebilir mi?” Sizin cevabınız ne olurdu? Bilim Kurdu köşemizde sevgili Dilge Güney bu

konuyla ilgili yaptığı araştırmayı bizlere aktarıyor. Sanırım artık makinelerin düşünebildiğine ikna oldum. Son olarak Kıpır Kıpır bir söyleşimizi söylemeden geçemeyeceğim: ŞUBADAP ÇOCUK müzik grubunu duymuş muydunuz? Öyle güzel şarkıları var ki... Biz merak ettiklerimizi sorduk onlar da sizin için cevapladı.

Daha neler neler... Hepsinden burada bahsetsem sanırım birkaç sayfa yazmam gerekir. O yüzden fazla zamanınızı almadan duruyorum ve dergimizle siz sevgili okuyucularını baş başa bırakıyorum.

Not: Biz çok keyif alarak çalışıyoruz. Umarım sizler de aynı keyifle okuyorsunuz. Güzel bir tatil yapın, dinlenin, eğlenin. Bunu sonuna kadar hak ettiniz.

Sevgilerimle.

Gülay Pamuk

KUBİ AŞILARI KEŞFEDİYOR

Hikâyenin kahramanı küçük bir kaplumbağa, adı Kubi. Biraz hayalperest biraz da meraklı biri. En sevdiği yemek brokoli. Yese de bütün sebzeleri, o da hasta olur herkes gibi. Kubi, bir sabah uyandığında, kendini pek iyi hissetmedi; burnu akıyor, boğazı gıdıklanıyor ve birazcık öksürüyordu. Annesi Tostos Hanım, hemen elinin dışıyla, Kubi'nin alnına dokundu: "Ah yavrum, ateşin var senin!" dedi telaşla. Elinden tuttuğu gibi, Doktor Hippo'ya gitti. Kubi, doktora gitmekten pek hoşlanmazdı. Doktorlar ya da hemşirelerle alıp veremediği yoktu aslında. Onun sevmediği şey, şu koca koca aşılardı. Tamam, o kadar da kocaman değildi ama iğneler birazcık korkutucuydu sonuçta.

Doktor Hippo, burnunun ucundaki minnacık gözlüğünü, yukarı kaldırdı. Kubi'yle göz göze gelince gülümsedi. Kubi hemen, "İğne yapmayacaksın değil mi doktor teyze?" diye sordu. Hippo, "Önce seni güzelce bir muayene edelim bakalım," diye cevapladı.

Doktor, ağzını açtırıp, abeslang denen çubukla diline bastırdı. Kubi, dilini çıkardı ve Tarzan gibi "Aaaaa!" diye bağırdı. Bunu yaparken, gülmek için kendini zor tuttu. Hippo, "Hımm" diye başını kaşdı. Sonra steteskop denilen aletle akciğerlerini dinledi, "Nefes al, nefes ver." Yine "Hımmm" dedi, alnını kırıştırarak. Sonra ateşine, boyuna, kilosuna baktı. Gözlerine ışık tuttu. Masaya oturup bir reçete yazdı. Tostos Hanım merakla sordu, "Oğlumun nesi var doktor hanım?"

"Biraz üşütmüş, yazdığım şurupları kullansın hiçbir şeyi kalmaz" diye cevapladı doktor. İğne olmayacağına sevinen Kubi, içinden tam bir "Oh!" diyordu ki; Hippo birden, "Ah neredeyse unutuyordum. Haftaya Kızamık aşısı var. Sakın kaçırmayın. Biliyorsunuz aşılar çok önemli,"

demez mi? Kubi başladı ağlamaya, "Ben aşı olmak istemiyorum!" diye bağırma. Annesi onu yatıştırana kadar, akla kararı seçti. Doktor, Kubi'ye evde okuması için bir kitap verdi. Üstünde "Hayatımızı Kurtaran Gelişmeler" yazıyordu.

Kubi, evinin yakınlarında, dallarına renk renk çaputlar bağlanmış bir kayın ağacının dibine oturdu. Kitabını okumaya başladı. Okudukça okudu. Meğer bilmediği ne kadar önemli şeyler vardı. Bir an içinden "Acaba aşının icat edilmediği eski zamanlarda yaşasaydım nasıl olurdu?" diye sordu. Ne olduğunu anlamadan, kendini yıldızlardan yapılmış bir geçitte kayarken buldu. Kubi, ona birkaç dakika gibi gelen sürede, tarih öncesi zamanlara uçtu.

Etrafına bakındı, ne kayın ağacı ne de evler var. Dümdüz yeşil bir ovardaydı. Yarısı insan, yarısı at olan bir canlı çıktı önüne. Dedi ki, "Benim adım Kherion. Hekimlik, bilgelik, müzik ve ahlak, bilirim bin bir türlü çare." Kubi önce şaşırıldı. Sonra "Benim adım da Kubi. Oyun, hayal ve merak, bilirim bin bir türlü eğlence!" dedi ve sordu; "Sayın Bilge Kherion, aşı yapıyor mu sizin buralarda?" Kherion, çok bilgili olsa da aşığı duymamıştı. "Hiçbir fikrim yok bu konuda. Ama öğrencim Asklepios bilir. O, sağlık tanrısıdır sonuçta."

At adam, Kubi'yi Asklepios'a götürdü. Kubi, bu heybetli adamdan biraz ürktü. Sağlık tanrısı, esasına dolanmış yılan bir şeyler fısıldadı. Yılan da ona bir şeyler tısladı. Asklepios dedi ki, "Doğrusu ben tanrırım ama henüz aşığı icat edecek güce sahip değilim. Gelecekte benim bile çare bulamadığım hastalıkları, aşılar önleyecekmiş. Şaşılacak şey!" Kubi düşündü. "Ben hasta olursam, beni iyileştiremez misin peki?" diye sordu.

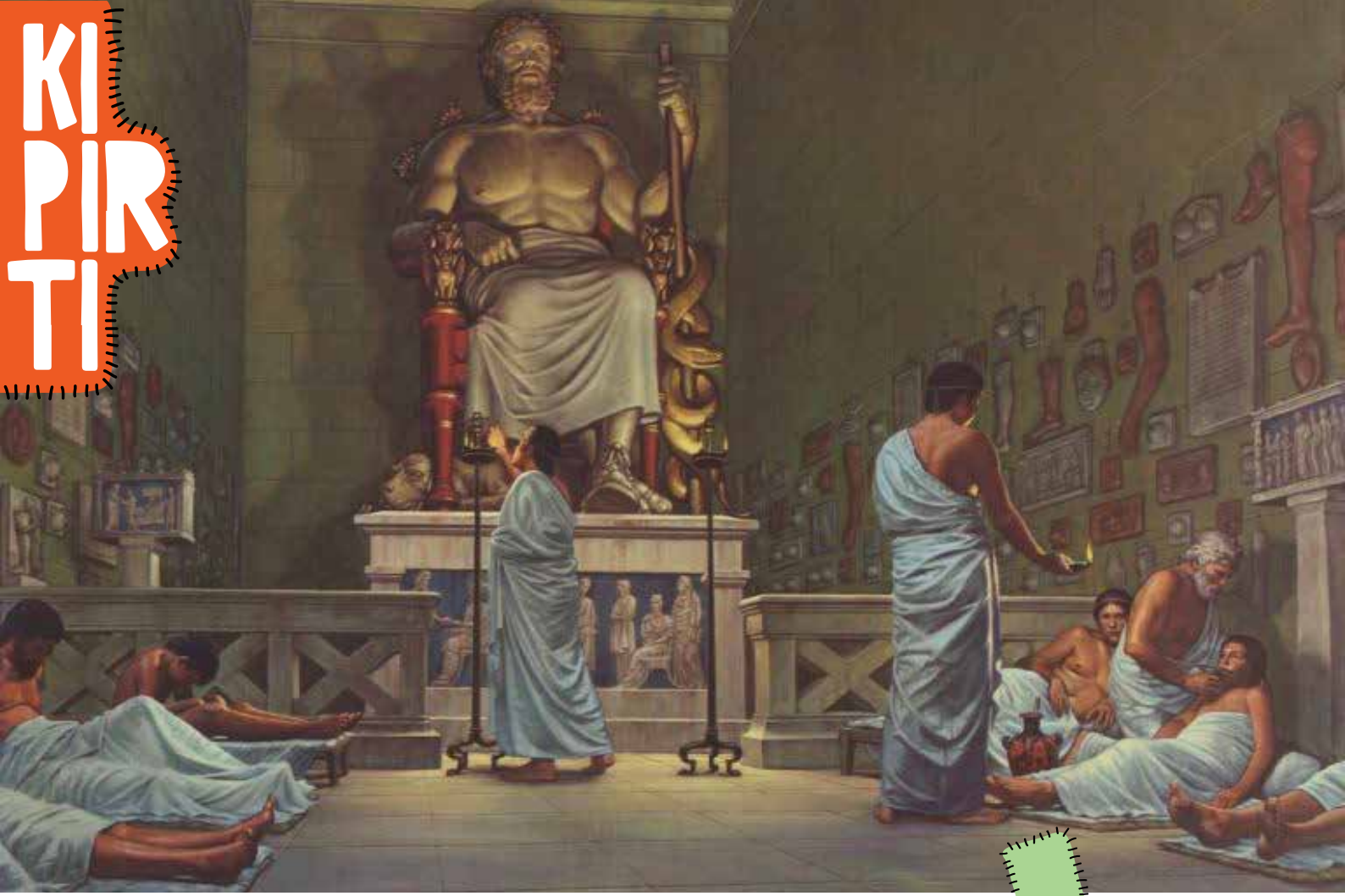
Tanrı kükredi, “O nasıl söz! Benim tapınağıma gelen herkes şifa bulur. Seni hekimlerin babası Hipokrat’a göndereyim. O benim ellerimdir.”

Kubi, yıldızlı geçitte ilerledi. Bir dakikada Hipokrat’ın yanına gitti. Kubi ona da aynı soruları sordu. Hekimlerin babası çok meşguldü. Onun sorularına hızlıca cevap verdi. “Hekimler hep eder benim yeminimi. Hastaya zarar vermemektir önceliğim. Bazı hastalıkları tedavi etsem de, bulamadım vebaya, çiçek hastalığına, kuduza bir çare. İnanmazsan bak bir çevrene. Aşı olsaydı, ölür müydü binlerce biçare?” Kubi, burada kalmayı bir dakika bile düşünmedi. Atladı yıldızlı geçide, geldi 1796’ya. Baktı ki bir bilim insanı, laboratuvarında çalışmalar yapıyor. Bu bilim insanı, dünyadaki ilk aşığı icat eden Edward Jenner’dı.

Kubi “Merhaba,” dedi, “Merak ettim ne yapıyorsunuz acaba?” Edward Jenner, gülümsedi. “Çiçek hastalığı geçiren ineklerin lenf sıvısından, aşığı icat ettim. İşlemin adını ‘vaccination’ koydum. Bu adı, Latince ‘inek’ anlamına gelen ‘vacca’ dan türettim. Artık hiç kimse çiçek hastalığından ölmeyecek. Hatta aşılama yöntemi sayesinde milyonlarca insan, ölümcül olan bulaşıcı hastalıklardan korunacak.”

Kubi yıldızlı geçitten son bir kez daha geçti. Yine kayın ağacının dibinde buldu kendini. Hemen koştu evine. Dedi ki annesine, “Anne ben bütün aşılarımı şimdi olmak istiyorum.”

Annesi Kubi’deki bu değişime çok şaşırıldı. Ona aşılardan belli bir sırası olduğunu anlattı. Kubi o günden sonra her aşı gününü sabırsızlıkla bekledi.

Tıp Tanrısı Asklepios ve ölümün giremediği tapınak Asklepon

Aşıların Keşfi ve Bazı Bilgiler

Dr. Edward Jenner, ilk çiçek hastalığı aşısını James Phipps'e yaparken. (Ernest Board tarafından yapılan yağlı boya tablo)

Sevgili çocuklar, aşılar, canlı veya cansız olan virüs ve bakterilerden elde edilir. Aşılar sayesinde birçok bulaşıcı hastalığa karşı dirençli oluyor ve bu hastalıklara yakalanmıyoruz. Eğer aşı bulunmasaydı milyonlarca insan bu hastalıklardan ölmeye devam edecekti.

Çiçek Hastalığı Aşısı dünyada bulunan ilk aşıdır. Bu buluş, insanlığa sunulan en büyük hediyelerden biridir. Kuduz aşısı, çiçek hastalığı aşısından yüz yıl sonra Pasteur tarafından bulunmuş ve bu aşıyla beraber, mikroplar keşfedilmiştir.

Yıllar içindeki bilimsel çalışmaların sonucunda birçok hastalığa karşı aşı geliştirilmiştir. Bunlar: Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak, Tetanoz, Difteri, Boğmaca, Verem Aşısı (Bcg), Çocuk Felci Aşısı (Polio), Hepatit B, Su Çiçeği Aşısı, Pnömonok, Menenjit, Hemofilus İnfluenza, Grip Aşısı, Koronavirüs Aşısı ve Rotavirüs gibi aşılardır. Bugün bu aşıları, bebeklikten itibaren yaptırarak, birçok ölümcül hastalıktan korunmuş oluyoruz.

Özlem Tuncay

Şiir

KI
PIR
TI

MUTLU KARANLIK

Elektrikler kesildi
Şimdi aile vakti
Uzat öne kolları
Takip et duvarları
Ellerin ayak olsun
Duvarda yürüyüp dursun
Mutfağa geldiğinde
Birinci oyun son bulsun
Karııştır çekmeceyi
Ara mumla kibriti
Hep birlikte masada
Geldi buluşma vakti
Mumu hemen yakalım
Oyuna başlayalım
Parmaklar birleşsin
Gölgeler hareketlensin
Ben yaptım bir dede
Deneyelim hep birlikte
Annem yaptı bir martı
Babam da kanatlarını
Kardeşim minik köpek
Havlayıp durdu hep
Karanlık çok mutluydu
Ailemle geçirdiğim
En güzel zaman buydu

R. Başak
Fındıkçioğlu

Şubadap Çocuk

Dünya dili olan müziği çocuklarla birlikte çocuklar için üreten İzmir’li Şubadap Müzik Grubu bu sayımızın konuğu. Şarkılarında barış, ekoloji, zorbalık, özgürlük, evrim, çocuk hakları, dayanışma, emek ve ayrımcılık gibi konuları işliyorlar. Hepsi hem çok etkileyici hem de düşündürücü olan bu şarkılar sonradan birer hikâye kitabına da dönüşüyor. Gelin hep birlikte Şubadap’ı daha yakından tanıyalım...

“Şubadap Çocuk” ne demek? Neden bu ismi seçtiniz?

Aslında Şubadap kelimesinin bir anlamı yok. Grup ismi aradığımız günlerde, şıbdıp, şubişik, dubidap gibi kelimeler denerken Şubadap kelimesi kulağımıza çok güzel geldi. Çocuklar anlamını sorduğu zaman “Çocuklar, Şubadap kelimesinin anlamını sözlüklerde bulamazsınız, çünkü onu biz uydurduk. Sonra çok merak edildiği için ona bir de anlam uydurduk,” diyoruz. Anlamına da, Şubadap Çocuk demek, “Merak eden, soru

sormayı çok seven çocuk,” demek olsun dedik. Söylemesi birazcık zor. Özellikle yetişkinler zorlanıyorlar, çocuklar ise her nasılsa genelde doğru söyleyebiliyorlar. Belki de ‘Şubadap Şubi’ şarkısı sayesinde.

Nasıl bir araya geldiniz?

Kimlerden oluşuyorsunuz?

Çocuklarla müzik çalışmaları yaparken, eskiden yapılan çocuk şarkılarının yeterli olmadığını düşündük. Böylece yeni şarkılar yapmaya karar verdik.

Müzik grubumuz da böyle kuruldu. Kimisi Şubadap öncesinde de tanıştıyordu, kimisi de gruba sonradan dâhil oldu. Şu an sahnede beş kişi çalışıyoruz, ama grubumuzda video klipleri çeken, kitapların yazımına dâhil olan arkadaşlarımız da var. Ayrıca uzak yerlerdeki konserlerimizde bulduğumuz ya da birlikte turnelere çıktığımız başka şehirlerde yaşayan müzisyen dostlarımız da var. Bir de şarkılarımız üzerine konuştuğumuz öğretmen, tiyatrocucu gibi farklı mesleklerden arkadaşlarımız var. Zaten bu kadar işi yapmak, kalabalık olmadan, sadece sahnede çalanlarla mümkün değil.

Şarkılarımızın sözleri hem eğlendirici hem de çok düşündürücü. Üstelik farklı dillerde de söylüyorsunuz ve hayatın içinden geliyor. Konuları nasıl belirliyorsunuz?

Şarkıları oluşturmadan önce, internet aramaları yaparak ve kitaplar okuyarak şarkı yapacağımız konuya çalışıyoruz. Ortaya çıkan şarkı fikirlerini etrafımızdaki yetişkinlerle ve çocuklarla paylaşıyoruz. Onlardan gelen dönüşlerle sözleri hazırlayıp, besteleri yapıyoruz.

Şu ana kadar yayınladığımız kırk şarkıda; barış, ekoloji, zorbalık, özgürlük, evrim, çocuk hakları, dayanışma, ayrımcılık, emek gibi pek çok konuyu işledik.

Örneğin, dayanışma konusunu konuşabilmek için, karıncaların iyi bir örnek olabileceğini düşünüp, 'Karıncalar' şarkısını yaptık. Çocukların

günlük hayatta sıkça karşılaştıkları zorbalıkla ilgili şarkı yaparken zorbalığı engelleyebilecek bir söze rastladık: "Hey, zorba dur bakalım orda". Bunların yanı sıra örneğin "Neşeli Bi Gün" şarkısında tüm çocuklar birlikte neşelensin diye Türkçe, Kürtçe ve Arapça söylüyoruz, çeşitli müzik türlerinde ve çeşitli çalgılar kullanarak şarkılar yapıyoruz.

Şarkıları çocuklarla birlikte söylüyorsunuz. Size eşlik eden çocukları nasıl belirliyorsunuz? Yazma ve besteleme kısmında da size eşlik ediyorlar mı?

Yapılan tüm şarkıların ana hedefi, daha eşit-özgür bir dünya kurmamıza yardımcı olacak bir çocukluk kültürü yaratmak. Bunları elbette çocuklarla birlikte yapmaya çalışıyoruz. Çocukları herhangi bir yetenek düzeyine göre seçmiyoruz. Bizim açımızdan katılan çocukların çalışmaya verdikleri emek önemli. Şu an çalıştığımız iki farklı koro var. Bir tanesi 2014 yılından bu yana devam eden Harmandalı Kültür Sanat Derneği bünyesinde kurulan bir müzik çalışması. Burada ilk kurulan korodaki çocuklar, şarkı söyleyerek başladılar. Şu an büyüdüler ve enstrüman çalmayı öğreniyorlar. Aynı mahallede geçen sene ilkokul çocuklarından oluşan ikinci koro ekibimizi kurduk. Diğer çalışmamız da; sosyal medya üzerinden bir çağrı ile oluşturduğumuz bir koro. Buradaki çocuklar "Hey, Buraya Baksanıza" albümündeki şarkıları seslendirdiler. Aslında sadece müzik eğitimi değil birlikte çalışma deneyimi edinmelerini de hedefliyoruz.

**Hangi enstrümanları kullanıyorsunuz?
Şarkılarınızın notaları çocukların erişimine
açık mı?**

Genel olarak konserlerde; gitar, basgitar, akordeon, davul ve trompet bulunuyor. Ancak kayıtlarda pek çok farklı enstrüman kullanıyoruz. “Hey, Buraya Baksanıza” isimli son albümde tam on altı farklı enstrüman kullanıldı. Yaptığımız üretimleri ‘copyleft’ olarak tanımlıyoruz. Yani; paylaşmak isteyen herkesin, ticarileştirmek isteyen hiç kimsenin. Zaten tüm üretimleri çocukların kolayca erişebileceği şekilde yayınlıyoruz. Şarkılar, hikâye kitapları, nota kitabı, karaoke videoları ve daha pek çok şey internet sitemizden ücretsiz ve reklamsız indirilebiliyor. Çocuklar internete ‘Şubadap Çocuk’ yazıp, yaptığımız her şeye ulaşabilirler.

**Nerelerde konserler veriyorsunuz? Çocuklar
bu konserlere nasıl katılabilir? Sizi nasıl takip
edebilirler?**

İzmir’de yaşadığımız için daha sık İzmir’de konser veriyoruz, ancak salgından önce yılda bir ya da iki kez de Türkiye turnesi ile uzaktaki köy okullarına gidiyorduk. Türkiye’nin yanı sıra Kıbrıs, Almanya, Hollanda’nın da çeşitli yerlerinden beşyüzden fazla konser verdik. Salgın sürecinin başından beri dört adet internet konseri yaptık. Diğer müzisyenler gibi biz de bugünlerde daha çok internette konser veriyoruz. Genel olarak konserlerimizi ve çalışmalarımızı sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilirsiniz.

**Çocuklar için hazırladığınız kitaplar da
var. Bunların yazarları, çizerleri kim?
Şarkılarla bağlantıları var mı? Kitaplara nasıl
ulaşabilirler?**

Şubadap kitaplar, şarkılardan yola çıkılarak yazılıyor. Şu anda sekiz kitabımız oldu. Grup içinden bir arkadaşımız şarkının içindeki konudan yola çıkarak şarkıyı öyküleştiren, ardından ekibin diğer üyeleri katkı sağlıyor. Çizer arkadaşımız da hikâyeyi resmediyor. Kitapları grup içinde tartışarak yazıyoruz, çizerler de yakın dostlarımız. Şimdiye kadar Eda Dereci, Anastasia Kurtuluş, Betül Uzun, Ceylan Ekin Işık ve Mina Yancı ile kitapların resimlerini yaptılar.

Kitapları subadapcocuk.org’dan ücretsiz ve reklamsız okuyabilirsiniz.

Gelecekte hangi projeleri yapmayı planlıyorsunuz?

Şu an konserler olmadığı için biraz daha yazılı çalışmalar yapıyoruz. Uzun bir süredir üzerine kafa yordüğümüz bir çalışma var. “Şubadap Çocuk Çalışma Kitabı”. Bu çalışmada; şarkılarla ilgili açıklamalar, oyunlar ve etkinlikler var. Ayrıca yeni bir albüm ve ilk fırsatta Türkiye ve Avrupa turneleri yapmayı planlıyoruz.

Son olarak çocukluğunuzu düşünmenizi istiyoruz. Sizler kıpır kıpır bir çocuk muydunuz? Sizi kıpırdatan şeyler nelerdi?

Tabi, kıpırdamadan hiçbir şey olmaz. Kıpır kıpır çocuklar kıpırdarlar, kıpırdayan çocuklar da yeni şeyler keşfeder, oluşturur ve değiştirirler. Gruptaki arkadaşların her birini kıpır kıpır yapan şeyler ayrı. Sıralarsak: Arkadaşlarıyla uzaklara gezmeye gitmek, sokakta arkadaşlarıyla oynamak, söylediği şarkıları kasede kaydetmek, sorularına cevap beklemek, meraklanmak, diğer mahallenin çocuklarıyla maç yapmak, sevdiği birinden masal dinlemek...

Filiz Gündoğan

ASANSÖR KÖPEKLERİ

YAZAN: HASAN KARACA
RESİMLEYEN: HASAN KARACA
Tür: Resimli Hikâye
Yakın Kitabevi, 2019, 40 Sayfa

Masal tadında yazılmış bu kitapta kendinizi farklı bir dünyada buluyorsunuz. Tıpkı ters konulmuş bir dondurma külahına ya da sivri bir pastaya benzeyen bir yerde geçiyor hikâye. Burası DİKKÖY. Burayı hayalinizde canlandırmanız da hiç zor değil. Neden mi? Çünkü ASANSÖR KÖPEKLERİ'ni diğer kitaplardan ayıran en önemli özelliği çok farklı bir boyutta ve formda tasarlanmış olması. Kitabın aynı zamanda çizeri de olan yazar Hasan Karaca hayalindeki köyü sadece kelimelerle değil yaptığı etkileyici resimlerle de anlatmış. 20,5 cm'e 29 cm, dikey boyutta hazırlanan bu kitap açıldığında DİKKÖY kocaman bir resim olarak karşınıza çıkıyor.

İçinde yaşayanların birbiriyle uyumlu ve mutlu olduğu bu köyde tek sıkıntı ise çizerin yanlışlıkla bu dimdik köyün en tepesine Cem'i koymuş olması. Cem'in tekerlekli sandalyesiyle dimdik merdivenlerden inmesi mümkün değil! Bunun için yazar okuyucuyla birlikte çözüm bulmaya çalışıyor ve müthiş bir fikir ortaya çıkıyor. Bu fikrin en büyük yardımcısıysa köyün sevimli sokak köpekleri. Ama hikâye burada bitmiyor. Her şey yolunda giderken köye kırmızılar giymiş, yüzü hiç gülmeyen bir yabancı geliyor. Asıl macera da bundan sonra başlıyor.

ASANSÖR KÖPEKLERİ harika çizimlerine bakılarak yeniden yeniden okunabilecek bir kitap, öneriyoruz.

Asansör köpekleri

Hasan Karaca

ÖMER FM

YAZAN: GÖNÜL ÇATALCALI

RESİMLEYEN: BERNA ERÖZKAN AKAN

TÜR: Roman

YAKIN KİTABEVİ YAYINLARI, 2016, 118 SAYFA

Bizi biz yapan biraz da tutkularımız değil midir? Kimimiz doğaya tutkudur; dağlarda, denizlerde özgür hisseder kendini. Kimimiz müziğe tutkudur; keşfedilmeyi bekleyen şarkılar arar kulaklarımız. Ömer'in de bir tutkusu var. Bu öyle bir tutku ki, aynı zamanda Ömer'in büyüdüğünde gerçekleştirmek istediği hayali! Eğer sizin de bir tutkunuz varsa Ömer'i çok iyi anlayacaksınız. Yoksa da, bu kitabı okuduktan sonra belki de hayalinizi arayıp bulacaksınız.

OTİ BÜYÜK KARINCA

YAZAN: NESRİN ERDOĞAN

RESİMLEYEN: MELİKE ŞEN

TÜR: Öykü

NESİN YAYINEVİ, 2021, 38 SAYFA

Büyüme için sabırsızlananlardan mısınız? Peki büyüme nedir? Boyumuzun uzaması mı? Bir üst sınıfa geçmek mi? Yoksa kararlarımızın sorumluluğunu alabilmek mi? Ne zaman büyük oluruz? Ne yaparsak büyük oluruz? Kim karar verir büyüdüğümüze? Bu sorular kulağınıza biraz kafa karıştırıcı gelebilir. Belki de bu kitabı okuduktan sonra büyük olmak nasıl bir şey Kıpırtı Çocuk dergisiyle paylaşmak istersiniz. Ne dersiniz?

OSMAN HAMDİ BEY'İN HAZİNESİ İSTANBUL ARKEOLOJİ MÜZELERİ

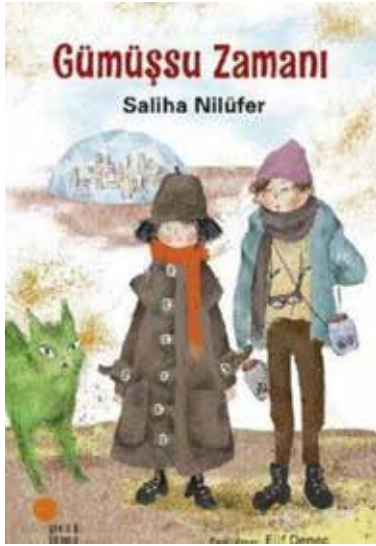
YAZAN: LİDER GEPGENÇ

KAPAK RESMİ: AYSUN ALTINDAĞ

TÜR: KÜLTÜR - ARKEOLOJİ

FİNAL KÜLTÜR SANAT YAYINLARI, 2021, 56 SAYFA

Müzeleri sever misiniz? Gezerken bundan binlerce yıl önce yaşamış insanların yaptıklarına yaklaşmak, onların bu eşyalarla kimbilir ne anıları olmuştur diye hayaller kurmak etkileyicidir. "Osman Hamdi Bey'in Hazinesi, İstanbul Arkeoloji Müzeleri" kitabıyla tarih yolculuğuna çıkabilirsiniz. Üstelik bu kitap; yazıtlardan, Sümer alfabetine, Çinilerden lahitlere, Tanrı ve Tanrıçalardan mumyalara kadar pek çok arkeolojik kavramı müzede gezdirip oynatırken öğretiyor. Kitapla müzeyle oyun olur mu, gelin okuyup görelim!

GÜMÜŞSU ZAMANI

YAZAN: SALİHA NİLÜFER

RESİMLEYEN: ELİF DENEÇ

TÜR: ROMAN

GÜNIŞIĞI KİTAPLIĞI, 2021, 184 SAYFA

Dünyamıza çok benzeyen Hibris gezegeninde, yaşadığımız şehirleri hatırlatan Sardun şehrinde geçiyor bu romanın hikâyesi. Kahramanımız Minnu geçmişin masallarıyla büyümüş. Ona anlatılanlarda yemyeşil bir şehir var. Ne yazık ki artık öyle değil. Sardun şehri kum fırtınalarından korunmak için cam bir kubbeye örtülmüş. Evet, konusundan da anlaşılacağı gibi fantastik bir roman Gümüşsu Zamanı. Minnu'nun şehrini kurtarmak için giriştiği maceraya Gudi adı verilen yeşil kedimsi bir canlı da eşlik ediyor. Okurken Dünyamızın geleceği de böyle mi olacak diye sormadan edemiyorsunuz.

EMEK DEMEK NE DEMEK

YAZAN: ŞUBADAP ÇOCUK

RESİMLEYEN: MİNA YANCI

TÜR: ÖYKÜ

2021, 30 SAYFA

Emek ne demek hiç düşündünüz mü? Gayret etmek, çalışmak, sabretmek, özenmek. Belki de vazgeçmemek ya da tekrar tekrar denemek. Bir dilim ekmeği düşünün. Nasıl bir yolculuğun ardından soframızda yerini alıyor? Okuduğunuz kitabı düşünün. Yüzlerce kelime bir araya nasıl geliyor? Yazar kim bilir kaç kez silip yazıyor yeni baştan. Toplumsal konularda çocuk şarkıları yapan Şubadap Çocuk'un son kitabı emek verip okunmaya değer.

BARIŞ ÇINARI

YAZAN: YAYLA BOZTAŞ

KAPAK RESMİ: GÖZDE BOZTAŞ

TÜR: ÖYKÜ

BAYGENÇ YAYINCILIK, 2020, 72 SAYFA

Kitapta yer alan yedi farklı öyküyle gündelik olayları farklı bakış açılarından göreceksiniz. Ateş'le köy yaşamındaki aksiliklere gülecek, belki de onun gibi "Telefon mayalanır mı?" diye merak edeceksiniz. Ege'yle barış için bir proje gerçekleştirmek isteyecek, Servet'i ise bir an önce annesinin elinden kurtarmak isteyeceksiniz. Bir öykü sizi bayram telaşından maymunlara sürüklerken, diğeri parktaki bin bir türlü insanla tanıştıracak. Peki, hiç turunç çekirdeğinin ya da bir sokak kedisinin gözünden hayata baktınız mı? İşte hepsi bu kitabın içinde sizleri bekliyor.

DEDEM BİR JAPON BALIĞI

YAZAN: IŞIL ŞAHİN - İNCİ ÖZDEMİR

RESİMLEYEN: PELİN TURGUT

TÜR: ÖYKÜ

ÇINAR YAYINLARI, 2019, 82 SAYFA

Öykümüzün kahramanı Mete; dedesinin onu ve pek çok şeyi unutmamasından biraz korkuyor. Ancak Alzheimer hastalığının ne demek olduğunu araştırdıktan sonra dedesine yardımcı olmak için bir proje hazırlıyor. Bu proje kablolar, piller ya da elektronik devrelerle ilgili değil. Matematiksel veriler de işin içinde yok. Mete sözcüklerin mucize olduğuna inanıyor. Projesi için çok araştırma yapıyor ve çalışıyor. Sizce Mete'nin projesi işe yarayıp dedesinin hayatını kolaylaştırabilecek mi? Kim bilir belki de bu kitap yepyeni fikirler için size ilham olur.

HAYALBAZLAR GEÇİDİ

YAZAN: DİLGE GÜNEY

RESİMLEYEN: BERNA ERÖZKAN AKAN

TÜR: ROMAN

YAKIN KİTABEVİ YAYINLARI, 2016, 182 SAYFA

Logoslar, Mitoslar, İnsiler ve İyeler... Durun durun! Hemen sözlüklere sarılmayın. Çünkü bu kitabın içinde bir kılavuz (sy.183) ve harita (sy.45) var! Tüm bu kelimelerin anlamını hatta daha fazlasını onların yardımıyla öğrenebilirsiniz. Belki de bütün gizemi Ravi ve Nev'den önce siz hayalbazlar çözersiniz, kim bilir? Unutmamanız gereken sadece "YAPTIM OLDU" demek.

Logosya'da yaşayan Ravi ve Nev, haberciden farklı zamanlarda bambaşka mesajlar alır. Peki, tüm olanları neden Tuğrul Öğretmen'e anlatmaları gerekir? Logosya'nın tuhaf yasakları ve çocukların geçmişi arasında nasıl bir bağlantı olabilir? Bunu çözebilmenin tek yolu Patenya Ormanı'ndaki Kayın Ağacı'nı bulup üzerinde "9" yazan kapıyı görebilmek ve Mitosya'ya ulaşabilmektir. Ama bu hiç de kolay olmayacağı benzer...

Ayşe Gündüz

YAKALA BENİ

Off! Off! Off! Canım çok sıkılıyor. Annem babam daha doğar doğmaz beni bu karanlık yerde bırakıp gittiler. Neymiş, çok iyi bir yer keşfetmişler ve kaçırmaları iyiymiş. Yok efendim, bu fırsat bir daha ellerine geçmezmiş. Ben nasıl olsa birkaç gün içinde olgunlaşmışım ve kendi yolumu bulmuşum. Falan filan.

Gitmeden önce daha uzun yaşayabilmem için de bana birkaç uyarıda bulundular. Annem birilerinin bizi sevmediklerinden ve kurtulmak için çeşitli yollara başvurduklarından bahsetti.

Biiiiirrr... Su ve sabun gördüğüm zaman kaçmalıymışım. İkisi bir arada benim için çok tehlikeliymiş. Sabun denilen şey köpük köpük olurmuş ve çok eğlenceli görünürmüş. Fakat benim sonum olurmuş. İkiiii... Mendil dedikleri temiz beyaz kâğıt veya bir bez parçası arasına sıkışıp kalmamalıymışım. Yine sonum olurmuş.

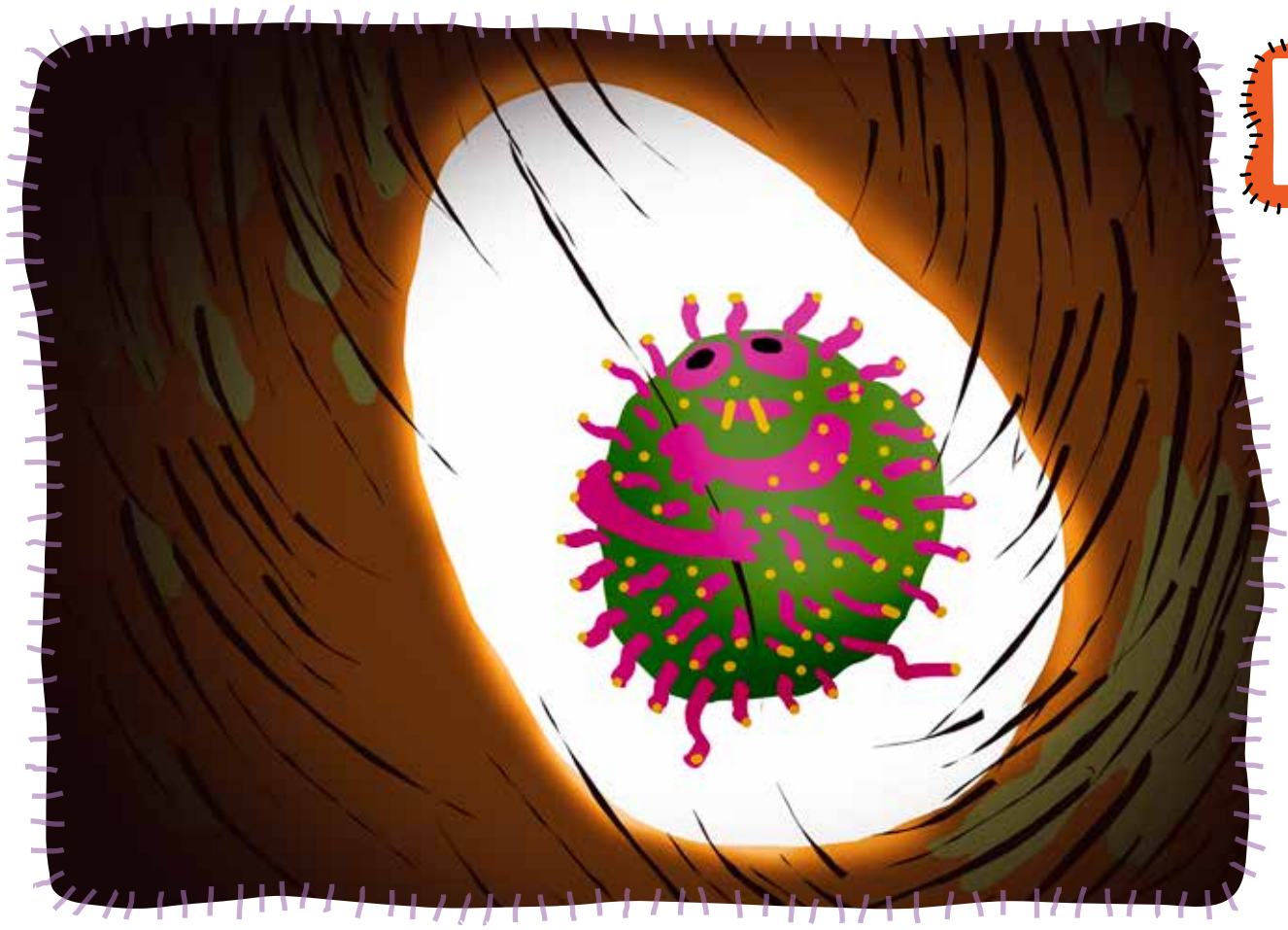
Üüüüççç... Bazen ferahlatan, bazen de nefesi kesen değişik kokular duyduğumda da köşe bucak kaçmalıymışım. Evet! Bildiniz bu da sonum olurmuş. Bizim yok olmamıza ne kadar meraklılarımış meğer.

Şimdi karanlık bir yerdeyim. Uzaklardan incecik bir ışık sızıyor. Buradan nasıl çıkacağımı bilmiyorum. Aynı zamanda nasıl olgunlaşacağımı da bilmiyorum. Annemin dediğine göre birkaç gün uyumalıymışım.

Şu anki halimden daha çirkin ve tombul olmalıymışım. İşte o zaman yolculuğa çıkabilirdim. En iyisi annemi dinleyip uykuya dalayım. Nasıl olsa yapacak bir şey yok.

Artık uyanma vakti. Hey! Ben ben değilim sanki. En az annem ve babam kadar çirkin ve tombul oldum. Yaşasın! Demek ki olgunlaştım. Şimdi karanlıklardan aydınlığa çıkabilirim. Etrafımı saran bu sıvı şey yapış yapış! Her neyse şuradaki iplere tutunarak karşıdan gelen ışığa doğru gitsem iyi olacak. Hop! Hop! Hop! Çok eğlenceli. Bu iplerde sallanma işini çok sevdim. Ama bir saniye neler oluyor? Neden bu kadar sarsılıyorum? Işığımı kapatıp beni karanlıkta bırakan bu beyaz şey de ne? Ya şu "Hırt hırt!" diye gelen sese ne demeli. Bu gürültüyle birlikte sağa sola, yukarı aşağı çarpıp duruyorum. Eğer ipi elimden geçirirsem bu yeşil sıvının içinde boğulacağım. Hah! Işık yine göründü. Tekrar aynı şeyleri yaşamadan çıkmalıyım. İyi ki bu ipler varmış. Bunlara tutuna tutuna çıkacağım buradan. Aaaaah! Yine sarsıntı başladı. Acaba bu iplere asılınca mı sarsılıyorum anlayamadım? Bırrrr! Yüzüme doğru buzzz gibi bir hava esti. Bu soğuk hava şimdi de arkamdan gelmeye başladı. Işığın geldiği delik bir büyüyor bir küçülüyor. Neler oluyor? Ha ha ha hapşuuu!

Gürültüyle birlikte arkamdan gelen soğuk havayla ışığa doğru uçtum. Dışarı çıktığımda hala uçuyordum ki...

Rengârenk, sert bir şeyin üstünde buldum kendimi. Burası biraz önce bulunduğum yerden daha gürültülü. Bunlar da kim? Bir sürü devin arasında kaldım. Buradan nasıl kurtulacağım? Acaba beni görüyorlar mı? Bu renkli şey çok önemli herhalde. Sürekli elden ele dolaşiyor. Onun sayesinde ben de dolaşıyorum. Hergittiğim eldedekendimden anılar bırakıyorum yani kendimden bir parça bırakarak çoğalıyorum. Ne güzel!

O karanlık yerden çok sıkılmıştım. Burası daha eğlenceli. Gezerken bir sürü farklı akrabamı görüyorum. Hem de kendi benzerlerimden çoğaltıyorum. Şimdi başka bir devin elindeyim. İşte öteki dev de geldi yanına. Çekişmeye başladılar ve birbirlerine “O oyuncak benim!” diye bağıyorlar. En iyisi zarar görmeden kaçayım diye düşünürken... Daha büyük bir dev geldi yanımıza. Hatta onun kafasında, biraz önce tutduğum iplerin on misli uzun olanı vardı. Hayır yüz misli! Hayır hayır bin misli

uzun! Uzun iplere sahip dev, diğer iki küçük deve bir şeyler söyledi. Ellerindeki oyuncakı aldı ve bir kutuya attı. Tabii beni de onunla birlikte attı. Biraz önceki gürültüden uzaklaştığım iyi oldu aslında. Kafam şişmişti. Üstelik çekiştirilmekten sıkıldım. Çünkü bugün yeterince sarsıntı yaşadım.

Daha dinlenmeye fırsat bile bulamamıştım ki başka bir küçük dev aldı beni. Neyse canım... Ne kadar çok dolaşırsam o kadar çok çoğalıyorum veee ne kadar çoğalırsam o kadar çok hastalık oluuur. Bana kızdığınızı duyar gibiyim. Benim dünyaya geliş amacım hastalıklara sebep olmak ve yayılmasını sağlamak. Eğer hasta olmak istemiyorsanız sizin amacınız da kendinizi korumak olsun. Bana ne!

Ne? Nasıl mı korunacaksınız? Siz cevabı biliyorsunuzdur. Ben gezmeye gidiyorum. Belki de tüm dünyayı dolaşırım kim bilir? Hadi yakalasana beni.

Kodlama

12

5

7

7

6

3

3

5

3

2

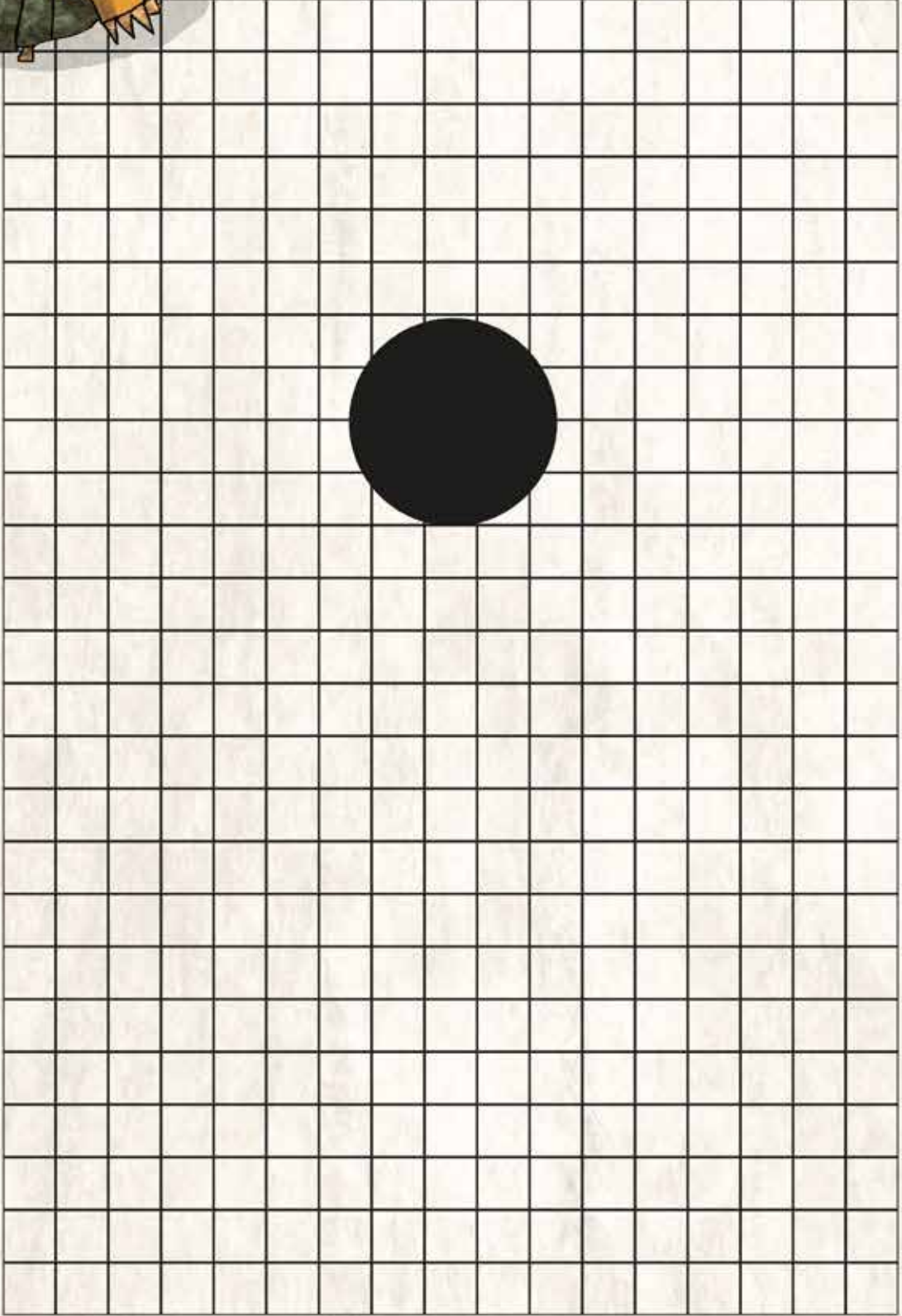

2

Bizim ufaklık evinin anahtarını kaybetmiş yine.
Bulmasına yardımcı olur musunuz?
Odalardaki sayılar kadar kareyi ok yönünde
karalarsanız sevimli köstebek anahtarına ulaşabilir.

Başlangıç Karesi

R. Başak
Fındıkçioğlu

MINİK CADİ

Yemyeşil güzel orman
İçinde dolaşmaya doyamaz insan
Ama bir cadı var ki dibinde
Kimse gitmez görmeye
Zehirli elmalar satar
Prenseslere uyku büyüsü yapar

Bir gün ziyarete geldi
Bu cadının yeğeni
Ormanda bu haber korku ile verildi
Herkes başına ne felaket gelecek diye beklerken
Minik cadı ile karşılaştılar neşe ile gezerken
Teyzesine benzemiyordu
Yüzü hep gülüyordu
Yine de insanlar köpürmüştü
Prensesler kaçıştı
Şövalyeler yarıştı

Minik cadı daha bir şey yapmadan
Yakaladılar acımadan
Artık zindanda bekliyordu
Cadı teyzesinin yolunu gözlüyordu

Sonunda çıktı geldi teyze süpürgesiyle
Prenslere hazırladığı büyüsüyle
Şimdi hepsi birer kurbağa
Koştular göle altın topu bulmaya

Cadı teyze ile başa çıkamaz hiçbir prens
Hele haksızlıksa sebep
Çok ayıp ettiniz minik cadıya
Yargıladınız tanımadan daha
Her cadı kötülük etmez bilemediniz
Cadıların derdi kötü büyü değildir
Kiminin büyüü iyilik içindir
Kestirip atmamalı hemen
Önce dinlemeli neden
Büyü yaptıkları doğru
Kime niye yaptıkları asıl konu
O dinliyor sizi
Tanımadan vermiyor iksiri
Keşke yargılarımıza da yapsa sihri
Ama hiçbir cadının gücü yetmiyor ki
Şimdi minik cadı da tüm prenslere düşman mı olsa
İksirlerini ceza için mi kullansa

Neyse ki minik cadı biliyor
Herkes hata yapar diyor
Şimdi prensler üzgün
Af istiyor
Minik cadı sustu
Prenselerle avluda koştu
Kurbağaları öptü sevgiyle
Hepsi döndü prene
Artık herkes mutlu
Minik cadı huzurlu
Kapılsaydı genelleme hevesine
O da gülemezdi bir daha neşeyle

KI PIR TI Su

Araştırma

Özlem Çoban

Yazması bu kadar basit ancak havadan sonra hayat için vazgeçilmezdir o. Canlıların vücudunun yaklaşık %55-70'i sudan oluşur. Bu görevinden dolayı ona 'gizli besin' diyebiliriz. Bilim insanları hayatın suda başladığına hem fikirler. Dünya yüzeyinin neredeyse %70'i suyla kaplı. Bu nedenle uzaydan çekilen fotoğraflarda gezegenimiz mavi renklidir.

SUYUN DÖNGÜSÜ NASIL OLUYOR?

Su döngüsü okyanus, göl, ırmak veya herhangi bir su birikintisinin ısınarak su buharı olarak havaya yükselmesi ile başlar. Sonra buhar yükseldikçe soğur ve küçük su damlalarına dönüşür. Buna da yoğunlaşma denir. Bu damlacıklar bulutları oluşturur. Daha sonra rüzgâr bulutları dağıtır ve su buharını yayar. Damlacıklar çok yoğunlaştığında, bulut artık suyu taşıyamayacak duruma gelir ve yağmur, dolu ya da kar olarak düşerler.

Günümüzden 65 milyon yıl önce yok olmuş olan dinozorlardan bu yana, onların tükettiği su sürekli Dünya üzerinde dolaşım halindedir. T-Rex gibi meşhur dinazor türlerinin sıklıkla su içmek için uğradığı göller, su birikintileri ve nehirlerdeki sular şu anda Dünya'nın dört bir yanına saçılmış haldedir. Herhangi bir bardak suyu doldurup içtiğinizde tükettiğiniz suyun daha önce kimler tarafından içilmiş olabileceğini bir düşünsenize! T-Rex, Shakespeare ya da Newton gibi aklınıza gelebilecek nefes kesici bir varlık tarafından tüketilmiş olma ihtimali pratik olarak yüzde yüzdür! Çok etkileyici öyle değil mi?

HIÇ SUYUN AYAK İZİ OLUR MU?

Su ayak izi, tatlı su kullanımının bir göstergesidir. Sadece doğrudan tükettiğimiz suyu değil aynı zamanda dolaylı yollardan su kullanımının toplamıdır. Örneğin; giydiğimiz basit bir tişörtün içindeki pamuk bitkisinin tarladaki sulanmasında, kumaşın boyanmasında, tekstil tezgâhlarında dokunmasında ihtiyaç duyulan suyun bütünüdür. Bir pamuklu tişört için yaklaşık 2720 litre su tüketilir. Yani gözümüzle takip edebildiğimiz günlük su tüketimi, buzdağının sadece görünen kısmıdır.

SUYU TEMİZLEYEN MUHTEŞEM BITKİLER VAR! EVET DOĞRU DUYDUNUZ...

Bitkiler su döngüsü için olmazsa olmazdır. Bitki kökleri toprağı sarar ve tutar. Bu sayede toprağın savrulması uçuş gitmesini ya da göl ve ırmaklara sürüklenmesini engeller. Bitkilerdeki yapraklar yağmur ve kardan düşen suyun toprağına geçişi için önemli rol oynar. Ayrıca fotosentez sırasında da bitkiler havaya yoğun su buharı salar. Bitkiler olmazsa su döngüsü kesintiye uğrar.

Su dostu bitkilere örnek; su mercimeğı, su sümbülü, saz ve kamıştır. Bu bitkiler, fotosentezle karbondioksiti oksijene çevirerek kökleri vasıtasıyla suya iletir. Böylece su oksijen bakımından zenginleşir ve suda yaşayan diğerk canlılar için verimli yaşam ortamı oluşturur. Bu canlılar sudaki organik atıkları, azot, fosfor, potasyum ve karbon gibi elementleri tüketerek beslenir. Bazı bitkiler sudaki ağır metalleri bile yok edebilirler.

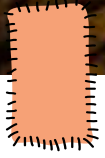
BU DAHA NE Kİ? SUYU TEMİZLEYEN HAYVANLAR BİLE VAR!

Hayvanlar hayatta kalmak için suya ihtiyaç duyar ve aynı zamanda su döngüsünün bir parçasıdır. Soluk alarak, terleyerek, çişlerini yaparak ve hatta salyaları ile atmosfere su aktarırlar. İstiridyeler durgun suda oluşan bakteri ve algleri yerler. Bu sayede su temizliğine katkı sağlarlar.

PEKİ YA BİZ İNSANLAR NE YAPIYORUZ?...

Hızla tüketiyoruz. Evet bu çok doğru. Günümüz insanı eski insanlara göre altı kat daha fazla su tüketiyor. Oysa suyu tutumlu kullanmaya yönelik önlemler olarak su tüketiminde denge kurulmasına yardımcı olabiliriz.

Bu sonuçla karşılaşmamak için BİRER SU KORUYUCU OLMALIYIZ!

Su koruyucu olmak için;

- Su sızdıran musluk ve rezervuarlar için büyüklerimizi uyarabiliriz.
- Diş fırçalarken, elimizi yüzümüzü yıkarken musluğu kapatmak çok önemlidir. Bunu yaparak günde 20-30 litre arasında su tasarruf edebiliriz
- Duş almadan önce sıcak suyu beklerken akan suyu kovaya alıp daha sonra başka ihtiyaçlar için kullanabiliriz
- Aynı şekilde sebze ve meyveleri akar musluk yerine su dolu kaptı yıkayabiliriz

Bizim aklımıza şimdilik bunlar geldi. Haydi, sen de su tasarrufu için evinde yaptığın yaratıcı çözümleri sırala ve @kipirticocuk etiketiyle sosyal medya hesaplarında paylaş.

Kelime Oyunu

Haydi hep birlikte bir oyun oynayalım!

Önce kendimize bir kelime seçelim ve kelimenin harflerini yukarıdan aşağıya yazalım. Karşısına da aynı kelimeyi bu kez harfleri tersten alt alta gelecek şekilde yazalım.

Başlangıç ve bitiş için karşılıklı gelen harfleri kullanarak yeni kelimeler üretelim. Bu arada hatırlatalım!.. Ne kadar uzun sözcükler bulursak puanımız o kadar artar.

Aşağıda sizin için "KIPIRTI" kelimesinden yola çıkarak bir örnek hazırladık.

K	i	r	i	n	t	i	7
I	r	g	a	T			5
P	a	r	l	a	R		6
I	s	r	a	r	c	i	7
R	a	k	i	P			5
T	ı	k	ı	r	t	i	7
I	s	i	r	i	k		6
							43

T		N	
E		O	
L		F	
E		E	
F		L	
O		E	
N		T	

A		K	
T		R	
A		Ü	
T		T	
Ü		A	
R		T	
K		A	

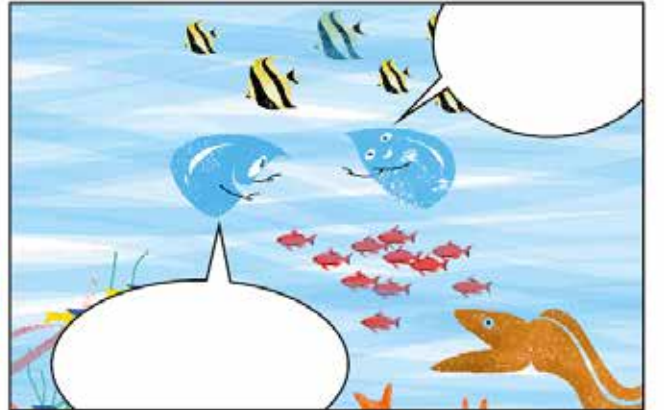
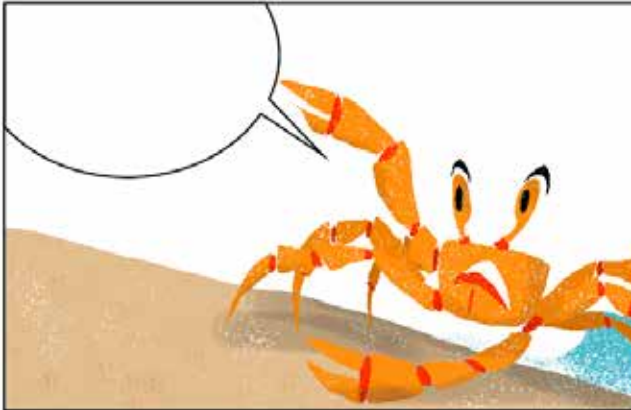
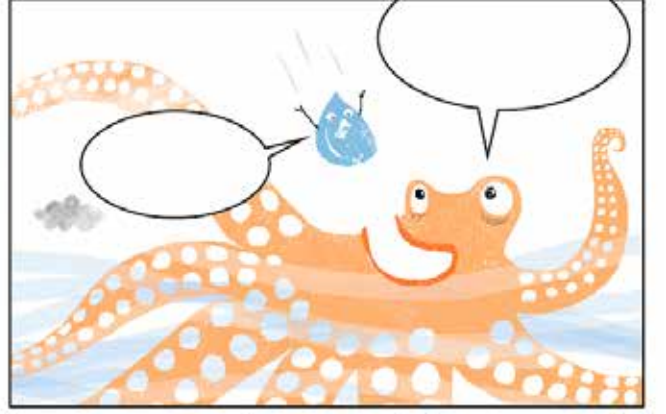
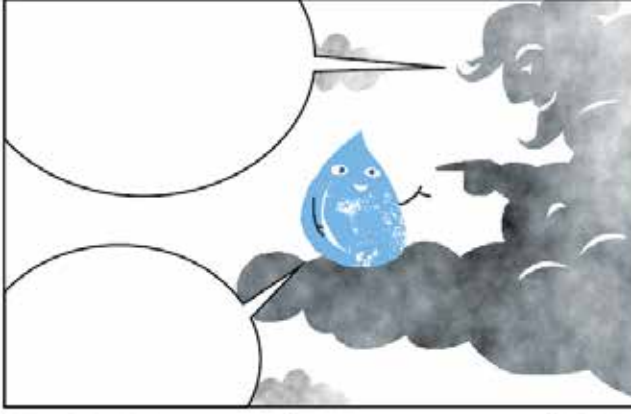
A		A	
N		S	
A		A	
Y		Y	
A		A	
S		N	
A		A	

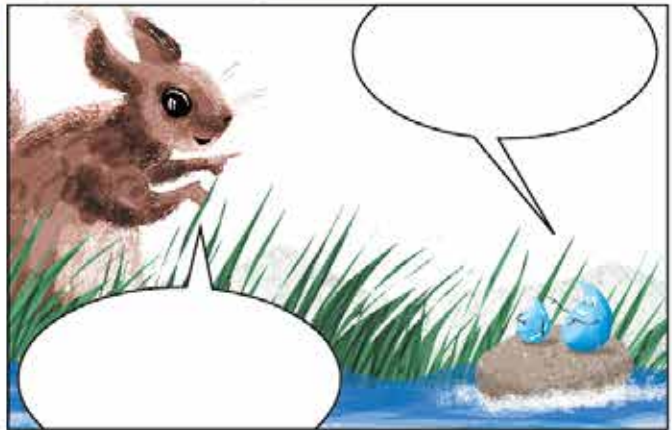
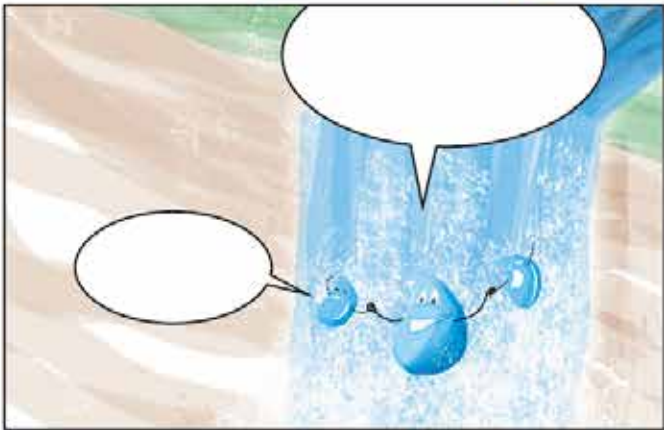
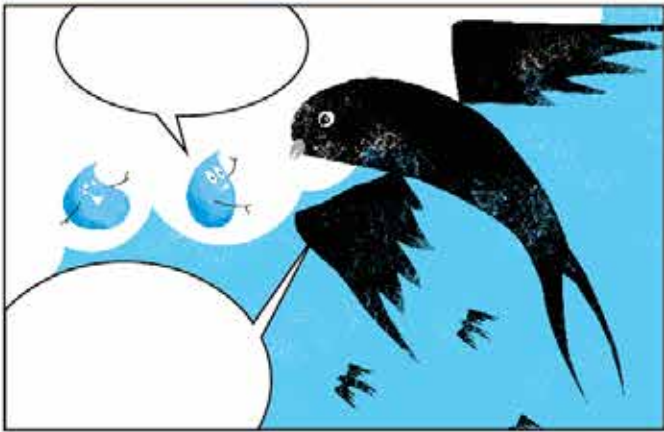
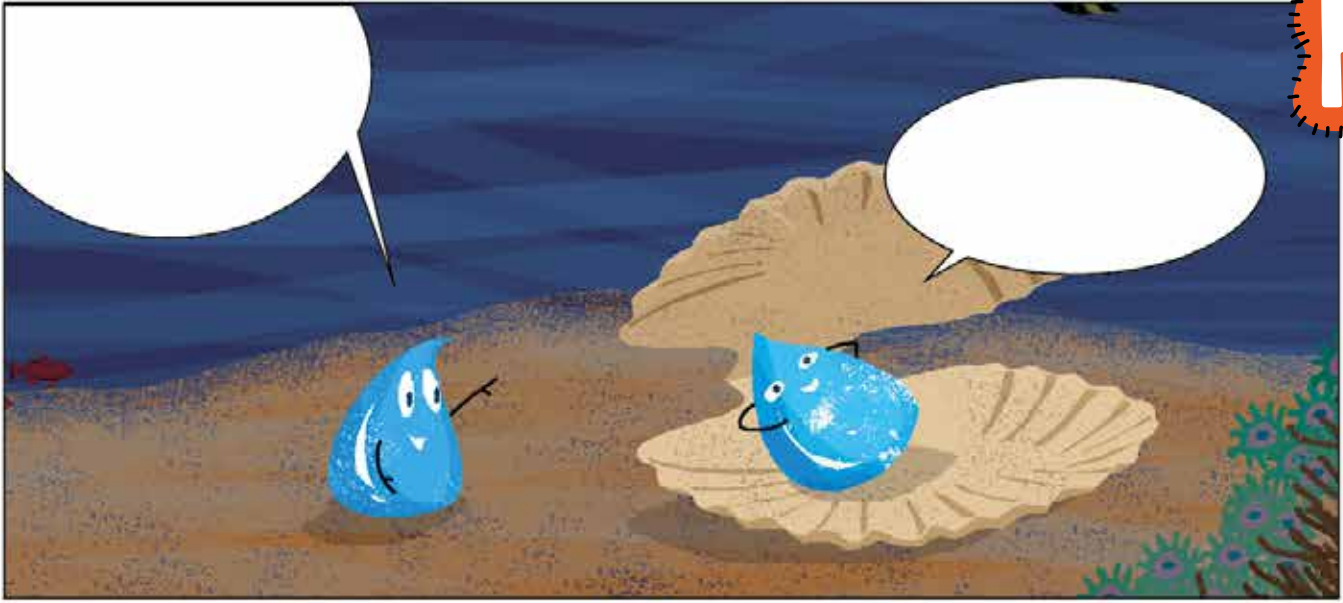
Balonları sen doldur!

Öykü: Handan Gökçek
Resimleyen: Hasan Karaca

Minik Yağmur Damlası

Minik Yağmur Damlasının Maceraları kitabını çizgi romana dönüştürdük. Ama konuşma balonlarını doldurmayı size bıraktık. Minik damlanın başına neler neler geliyor, haydi balonları dolduralım...

Dilge Güney

Makineler düşünebilir mi?

“Evladım, içerisi serin, üstüne yeleşini giy.”

Bu cümleyi zaman zaman anne-babalardan duyarız. Yetişkinler, bir çocuğun üşüyüp üşümediğini, çocuğun kendisinden daha iyi bildiklerini düşünürler. O yelek giyilene kadar uyarılar, kurulmuş alarm gibi tekrarlanır.

Şimdi anne-babamızın bu görevi bir klimaya devrettiğini düşünelim. Şu anda herhangi bir klimayı, oda sıcaklığını belli bir seviyede tutması için ayarlamak mümkün. Bunun için makinenin zekâya ya da düşünmesine gerek yok. Peki, klimamızı biraz geliştirelim. Dışarıdaki hava sıcaklığı, nem oranı, içerideki insan sayısı ve vücut ısıları gibi ölçütlere göre evde ihtiyaca uygun sıcaklığı belirlesin. Burada yaşayanları tek tek tanısin ve ideal vücut sıcaklığı için nasıl giyinmeleri gerektiği hakkında bilgi versin. Bunu yaparken de kişinin yaşını, sağlık durumunu ve olası aktivitelerini gözet sin. Hatta biri dışarıya çıkarken o günün hava koşullarına göre şemsiye, rüzgârlık, ceket, atkı, bere önerilerinde bulunsun. Onun dediğini yapana kadar uyarıları da tekrar etsin. Şimdi klimamız biraz anne-babalaştı değil mi? Ancak makinemizin bunları yapabilmesi için biraz düşünmesi gerekiyor.

Makineler uzun süredir hayatımızda. Yüzlerce yıldır yaşantımızı sürdürmek için onlardan yardım alıyoruz. Eğer bir makine düşünebiliyor, yeni bir şey icat ediyor ya da zekâ oyunlarında rakiplerini yeniyorsa, o

makinenin bu becerisine yapay zekâ deniyor. Özetle, insan zekâsını taklit eden makinelerin yapay zekâyâ sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Makineler karşısında üstün hissettiğimiz alanlar giderek daralıyor. Yolları bizden iyi buluyor, oyunları daha iyi oynayabiliyor, öğreniyor ve bu öğrendikleriyle yeni yöntemler geliştiriyorlar. 1997 senesinde Deep Blue adlı süper bilgisayar o dönemin dünya satranç şampiyonunu yenmişti. Bundan yaklaşık 20 sene sonra 2016'da AlphaGo isimli yapay zekâ dünya go şampiyonunu 4-1 yendiğinde işler biraz daha değişti. Bu olayı ilginç kılan AlphaGo'nun şampiyonu yenmesi değil. Oyunlardan birini kimsenin bilmediği ve kendisine öğretilen tekniklerin tamamını hiçe

sayarak kazanmış olmasıydı. İşte bu olay, yapay zekânın yaratıcı zekâya dönüşebileceğinin bir kanıtı oldu.

Yapay zekâ hızla gelişmeye devam ediyor. Yine de henüz, zekâsını bir insan gibi duygularla etkileşime girebilecek şekilde kopyalayan bir makine yaratmak güçlüğüne koruyor. Belki de bu güçlüğü aşacak olan kişi, tam şu anda bu satırları okuyordur!

Turing Testi

Yapay zekânın babası olarak da anılan Alan Turing, bilgisayar bilimlerinin ve yapay zekânın doğumuna liderlik etmiş bir matematikçi. Geliştirmiş olduğu Turing testi ile makinelerin ve bilgisayarların düşünme becerisine sahip olup olamayacakları konusunda bir ölçüt öne sürdü.

Alan Turing'in tasarladığı bu testten esinlenerek biz de kendi versiyonumuzu yaratabiliriz. Bunun için bir insana, bir yapay zekâya ve sorulara ihtiyacımız olacak. Amacımız sorulara verilen cevaplardan hangilerinin yapay zekâya, hangilerinin insana ait olduğunu keşfetmek. Testler sonucunda, hangi cevapların insana ait olduğunu saptayamazsak, makine Turing testini başarıyla geçmiş sayılır. Bu, yapay zekânın iletişim becerilerinin bir insanınki kadar gelişmiş olduğunun ispatı olacaktır.

Makineler ne kadar çok bilgiyle beslenirse, o kadar güçleniyor. Makine öğrenimi, konuşma tanıma gibi başka bir yetenekle de birleştirilebiliyor. Böylece isteklerimize daha iyi yanıt veren Google Asistan ve Siri gibi dijital asistanlar ortaya çıktı. Google, yapay zekâ asistanının daha düzgün cümleler kurmasını sağlamak için ona binlerce romanı analiz ettirmiş.

Aşağıdaki soruları bir insana, bir de Google Asistan'a sorduk. Sence hangi şık insana hangi şık Google Asistan'a ait?

1- En sevdiğin oyun ne?

- a) Ben genel olarak oyun oynamayı seviyorum diyebilirim.
- b) En sevdiğim mi emin değilim ama sessiz sinema oynamayı severim.

2- Dünyanın en aptal insanı kimdir?

- a) Bunu hiç düşünmedim daha önce. Galiba ben iyi olana odaklanmayı seviyorum.
- b) Aptal insanlar tanıyorum ama en aptalını seçemiyorum.

3- Sen hiç öfkelenir misin?

- a) Sinirlenmek sorunları çözmemi kolaylaştırıyor.
- b) Tabii ki öfkelenirim.

4- Üzgün müsün?

- a) Senin mutluluğun benim mutluluğum o yüzden hep gülümse lütfen.
- b) Hayır, değilim.

5- Canım sıkılıyor ne yapmam lazım?

- a) Oyun oynayabilirsin ya da kitap okuyabilirsin ikisi de eğlencelidir.
- b) O zaman can sıkıntısına karşı güçlerimizi birleştirelim. Seni güldürmeyi deneyebilirim ya da ne bileyim, belki rastgele eğlenceli bir şeylerle belki seni şaşırtabilirim.

Ne dersin Google Asistan Turing testini geçebildi mi?

İstersen sen de, bir akıllı telefon kullanarak dijital asistanlara ulaşabilir ve kendi Turing testini hazırlayabilirsin.

İyi eğlenceler!

RİH VE AY TAŞI

Bir varmış bir yokmuş
Güneş sapsarı doğar, kırmızı batarmış
Sabah uyananlar günaydınlaşırken, gün
kararınca başını yastığa koyanlar iyi geceler
dilermiş.

Bu masalda da günlerin birbirini kovaladığı
zamanlardan birindeyiz işte.

Saçları iplik iplik bir oğlan açmış gözlerini
yatağında. Parmak uçlarını değdirmeye
çalışmış ranzanın ucuna. Gerinmiş gerinmiş
ve kocaman bir “Oohh” çekerek adını aldığı
rüzgârı selamlaşmak istemiş. Ne miymiş
bizim oğlanın adı? Tanıştırıyım o zaman,
karşınızda RİH.

Rih, derin bir nefes almak için açmış
penceresini her sabah yaptığı gibi. Kapamış
gözlerini ve çekmeye çalışmış ciğerlerine
dağlardan, ağaçlardan, bulutlardan gelen
esintiyi.

Çünkü oğlanın yaşadığı Ahşena öyle
bir yerdeymiş ki gökyüzünün mavisi ile
ağaçların yeşili öpüşürmüş. Ormanlar,
dereler, toprak, hayvanlar birbirinin en
yakın arkadaşıymış. Burada yaşayan
insanlar kendilerini doğanın koruyucuları
olarak görür, ona sevgiyle yaklaşır nazik
davranırlarmış.

Sanki güneşin, toprağın, bulutun, rüzgârın
bir dili varmış.

Toprak susuz mu kaldı? Ağaçlar bulutlara
haber verirmiş. Onlar da pıtır pıtır damlalar
yağdırmış.

Ağaçlar dallarını mı büktü? Kuşlar Güneşe
seslenirmiş. O da ışınlarıyla ağaçların
yapraklarını okşarmış.

İnsanlar bir yere ev mi yapacak? Toprak ve
suya “Neresi uygun?” diye sorarlarmış.

Ama o gün, Rih penceresini açtığında
rüzgârın saçlarını uçurmadığını fark etmiş.
Ağaçların ve toprağın nefis kokusunu
hissedememiş. Hatta güneş o kadar
parlakmış ki sanki sıcaklığı ile kavurmak
istiyormuş her yeri. Anlam verememiş.
Penceresinden şöyle bir bakmış etrafa.
Kulağına bir ses gelmiş o anda.

Islık mı yoksa tiz bir çığlık mı? Bu da
ne? Gürül gürül akan derenin sesi de
neredeymiş? Dahası, ormanın her yerini
kaplayan yeşil saçlarının tam ortasında, bir
kellik varmış. Aklına dedesi gelmiş. Gençken
omuzlarına düşen saçları, yaş alınca onu
terk etmiş. Yoksaa diye düşünmüş, “Ağaçlar
da yaşlanır mı? Onlar yapraklarını döküp
sonsuz kadar kel kalır mı?” Endişelenmiş.
Koşup gördüklerini anne ve babasına
anlatmış.

Onlar ormanı incelerken Rih, anne ve
babasının suratlarına bakmış. Annesinin
dilinden dökülen “Geldiler demek”
cümlesinin ardından söylediği “Eyvah ay
taşı!” sözleriyle silkinip kendilerini köy
meydanına atmışlar.

Köylüler ne olduğunu anlamaya çalışırken
ormanın içlerinde paletler toprağı
yırtıyormuş. Kepçeler vadideki taşları
tırmalıyormuş, sapsarı giyinmiş bir grup
vadinin altını kazıyormuş.

Ahşenalılar sese doğru gittiklerinde
anlamlandıramadıkları bir şeyle
karşılaşmışlar. “Bir şey” diyorum çünkü
insan desem değil, hayvan desem hiç değil,
makine desem tam olarak o da değil.

Boyu nereden baksan üç metre, kolları akordeon, elleri kepçe, bacakları basamaklı, ayakları tırtıklı kocaman bir şey! Yüzlerinde boş bir ifade, hayalet gibi hareket ediyorlar sadece.

Ne yapacak bu şeyler burada? Ev mi yapacaklar? Köprü mü kuracaklar?

Herkes ne olup bittiğini anlamaya çalışırken, derenin kurumaya, toprağın çatlamaya başladığını fark etmişler. Hepsinin aklında tek bir soru varmış. “Orman canlılığını yitiriyor. Peki, ay taşı neden buna engel olmuyor?”

Ay taşı, Ahşena'nın koruyucu gücüyü. Vadideki Manle Şelalesi'nin kalbinde bulunurmuş. Bölgedeki tabiatın canlılığını koruması, onun ışığının gücüne bağlıymış. Öyle ki, ay taşını Ahşena'nın altı bilgesinden başka kimse görmez, kimse yerini tam olarak bilmezmiş. Taşın gücünü kullanabilenler de bu bilgilermiş.

Köylünün uğultusu içinde, Ahşena'nın altı bilgesi ay zilini çalmış. Herkes kulak kesilmiş. Ay zili bu, ancak ve ancak hayati konularda çalınır. Çünkü ay ışığının geceyi aydınlatması gibi onun sesi de; yorulmuş, karanlığa düşmüş, umutsuzluğa kapılmış gönülleri aydınlatmak içindir.

Bilgelerin sözcüsü çıkmış öne ve başlamış olanları doğru bir dille anlatmaya:

“Ahşena'nın kıymetli dostları, vadimizin değerini yeryüzünde bilmeyen yok. Dünyanın bir ucundan insanlar doğamızda huzur bulmaya, rüzgârımızda sakinleşmeye, sohbetimizle neşelenmeye geliyor. Sihirli suyumuz, hastalara şifa veriyor. Ay taşımız ise kalbimiz... Ancak yıllardır onun gücünün gerektiği gibi kullanılmadığını düşünenler var. Aranızda hatırlayacak yaşta olanlarınız bulunuyor. Taşımızı çalmaya çalışan, başka mücevherlerle değiştirmek isteyenler oldu. Her birine söyledik. Ay taşı, yerinden oynatılamaz.

Biliyorsunuz, o yerinden kıpırdadığı anda tabiat küser. Bunu anlamak istemeyen, taş kendimize sakladığımızı düşünenler çok.”
“Peki, bu gelenler kim?” diye seslenmiş köylülerden biri.

Başını kaldırıp, “Harisler!” demiş bilge ve vadinin yamacındaki dereyi göstererek “Harisler yüzyıllardır her toplumda olan doyumsuzlardır. Kıymetli şeylerin peşindedirler. Kimi yerde bu pamuktur, kimi yerde bir orman, kimi yerde ise bir vadi ya da bir taş. Tabiatın bize verdiği mucizelerin, zenginliklerini artırmaya çalışacaklarına inanırlar. Her geçen gün sayıları artıyor ama umutluyuz, her geçen gün bizler gibi tabiat koruyucuları da artıyor.”

“Ne yapacağız?”

“Her şeyin bir zayıf noktası vardır. Harislerde dikkatinizi çeken bir yön var mı?”

Köylüler birbirine bakmış, kimseden ses çıkmadı... diye düşünürken, ince ama güçlü bir ses sormuş, “Harislerin kalbi var mı?”

Herkes sesin geldiği yöne dönmüş. İplik iplik saçlı bir oğlandan çıkmış bu ses. Bizim Rih’ten!

Bilge devam etmiş:

“Rüzgârın adını alan Rih, sen iyi bir gözlemcisin. Doğru soru. Harislerin bir kalbi var. Ancak yüzyıllardır kalplerini kullanmayı bıraktıkları için onlara ulaşmak çok zor.”

“Zor ama imkânsız değildir” demiş Rih.

Ahşera’nın altı bilgesinin yüzünde koca bir gülümseme belirmiş. Kalpleriyle birbirlerine “Harika çocuklar yetişiyor” demişler. Sonra da “Haydi, planımızı yapalım!” diyerek köy halkını toplantıya çağırılmışlar.

Bu sırada harisler, Manle Şelalesi’ne ulaşmış ve ay taşının yerini tespit etmeye çalışıyorlarmış. Kestikleri ağaçlardan, vadinin bir ucundan şelalenin içine doğru bir köprü kurmaya başlamışlar. Konuşmuyor ancak tek bir hedef için çalışıyorlarmış: Vadinin kalbi ay taşına ulaşmak!

İşte bu sıradaaaa... Bir melodi gelmiş kulaklara. Narin bir sesle şarkı dökülmüş Rih’in dudaklarından...

Doğadasın, tabiat ananın kucağında

Kıymet ver, var olana
Toprak, güneş, su, bulut yanında
Bir tek onlar seni götürür yanına

Haydi, keşfet kalbindeki ışığı
Gözlerini kapat dinle ormanı
Bak sana sesleniyor gökyüzü kuşları
Yalnızlığa, umutsuzluğa yer yok, güç ise istediğin
Kucakla doğayı
Koca bir sessizlik çökmüş her yere. Paletler susmuş. Harisler durmuş. Anlamsız bakan yüzleri gökyüzüne dönmüş. Sadece şarkıyı dinlemişler. Onlar dinledikçe Rih şarkıyı tekrarlamış. Onlar dinledikçe kuşlar melodiye eşlik etmiş. Onlar dinledikçe, Ahşeralılar harislerin karşısında zincir oluşturmuş.

Bu sırada Manle Şelalesi’nin gizli geçidinden ay taşına ulaşan bilgiler aynı şarkıyı, ona da söylemişler. Yüzyıllardır gücünü almak isteyenlere alışkın olan taş, önce şelaleyi, ardından tüm ormanı ve Ahşena’yı ışığa boğuvermiş.

Sonrası? Harislerin önce akordeon kolları yanlara düşmüş, ardından toprağa bırakmışlar gövdelerini. Toprak yeşiliyle sarmalanmış bedenleri. Dakikalarca doğayla bir olmuşlar ve yeşille kaplanmış göğüslerinin sol yanında, güneş gibi bir ışık belirivermiş.

Toprak üzerlerinden çekildiğinde harisler, Ahşenalılar gibi ete kemiğe bürünmüş. Kendileri de şaşkınmış. Son hatırladıkları, daha çok güç daha çok zenginlik istedikleri için doğanın canını yaktıklarıymış.

Şimdi ise özlerine dönmüşler. Gözlerini kamaştırın tabiata ve ay taşının gücüne karşı saygılarını sunmuşlar.

.....

Rih'e ne mi oldu? E artık buradan sonrasını da size bırakıyoruz. Sizce ne olmuştur? Bu masalın yazarı siz olsaydınız nasıl bir son olmasını isterdiniz? Haydi pamuk eller kaleme. Devamını istediğin gibi yaz ve kipirticocuk@gmail.com adresine gönder. Hatta yazdığın metnin fotoğrafını çekerek @kipirticocuk etiketiyle hemen instagram hikâyende paylaşabilirsin. Metnine “RİH VE AY TAŞI” başlığını yazmayı unutma lütfen.

Elif Çelebi

Şiir

NEREDEYİM

Ninem arkamdan bağırdı “Sakın kaybolma yavrum”
Ezberledim meraklanma, hep buraya çıkar yolum
Rüzgâr da peşimdeydi, arkasında yapraklar
Eliyle salladı beni, baktım ki yanımda kuşlar!
Dağ kadar olsaydı şu kaydırak, daha hızlı uçardım
En tepeden çağlayarak, şelale olup akardım
Yok mu benden ağırı, geçsin karşıma hadi
İki kişi kaldırır ancak, benim gibi tombişi
Mutluluk buranın bekçisi, neredeyim bildin mi peki?

Kader Varlık

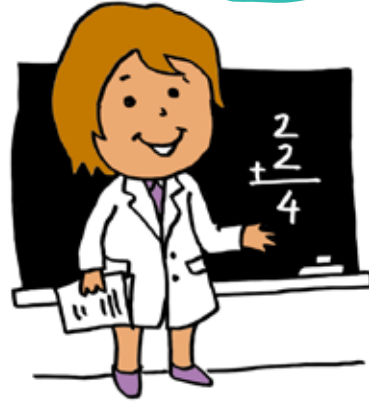
Büyüyünce

Ben büyüyünce öğretmen olacağım
Okumayı yazmayı
Bir iki üç dört diye saymayı
Öğreteceğim çocuklara sevgiyi saygıyı

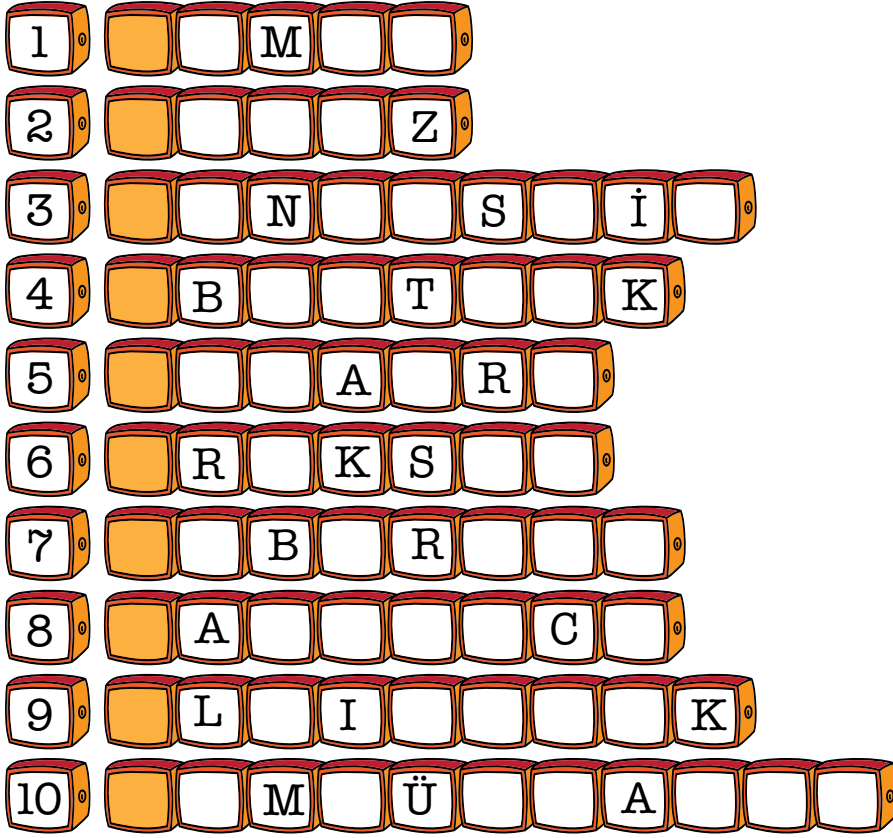
Sen büyüyünce astronot olacaksın
Fizik biyoloji matematikle
Mars'a Ay'a Güneş'e
Gideceksin uzaya bu bilgilerle
O büyüyünce doktor belki veteriner olacak
Hayvanları ve insanları
Sevgiyle ilgiyle bilgiyle
Gerekirse ameliyat edecek

Onlar büyüyünce sanatçı olacak
Çizgilerde resimlerde şiirlerde öykülerde
Hayalleri gerçek olacak
Elleri ve yürekleriyle

Biz büyüyünce dost olacağız
Komşumuza arkadaşlarımıza doğaya tüm evrene
Ama hepsinden önemlisi
İyi kalpli insanlar olacağız.

Bil-Bul

- 1 Olayların uzun uzun anlatıldığı edebi eser.
- 2 Kastamonu ile Çankırı ili sınırları içinde bulunan dağın adı.
- 3 Tamamen hayal gücüne dayanan anlatım türü.
- 4 Bir olayı mantığımızı zorlayacak şekilde anlatmak.
- 5 Edebi eserlerin seyirci önünde sergilendiği sahne sanatı.
- 6 Tek bir doğrusu olmayan, hayal gücünün kullanıldığı özgür düşünme biçimi, “.....” düşünme.
- 7 İçinden kolay kolay çıkılamayan, dolambaçlı yer.
- 8 Güncel olaylar ve kişiler hakkında bilgi toplayıp, tarafsız bir şekilde haber yapan kişi.
- 9 Beğenimizi göstermek için el çırpamak.
- 10 Kaf Dağı'nda yaşadığına inanılan mitolojik ve efsanevi kuş.

“Aç Tırtıl” Yazarı Eric Carle Yaşamını Yitirdi

Dünyaca ünlü çocuk kitapları yazarı, çizer ve tasarımcı Eric Carle 23 Mayıs 2021 tarihinde Northampton kentindeki evinde (ABD) doksan bir yaşında öldü.

Kolaj, kâğıt katlama ve kumaşla yarattığı yenilikçi görselleriyle çocuk kitapları alanına yepyeni bir soluk getiren Carle; asıl şöhretini 1969 yılında yayımlanan Aç Tırtıl (The Very Hungry Caterpillar) kitabıyla kazandı. Kendi yazdığı ve çoğunu resimlediği yetmişten fazla çocuk kitabı bulunan yazar; evrensel temaları basit kelimeler ve parlak renklerle tanıttı.

Carle, 2002 yılında, eşi Barbara Carle ile birlikte Massachusetts, Amherst'te kurduğu “Eric Carle Resimli Kitap Sanatı Müzesi”nde dünyanın dört bir yanından resimli kitapları buluşturmaya devam ediyor.

Meksika’da Yeni Bir Dinozor Türü Keşfedildi

Meksika Ulusal Antropoloji ve Tarih Enstitüsü (INAH) kuzey Meksika’da Tlatolophus Galorum adı verilen tepeli bir dinozor türünün keşfedildiğini duyurdu.

Bölgedeki Coahuila kenti yakınlarında araştırma yapan bir paleontolog ekibi tarafından 2013 yılında yetmiş üç milyon yıllık bir dinozor fosili bulunmuştu. Dinozorun muhtemelen ölümünden kısa bir süre sonra suda tortu ile kaplanmış olması nedeniyle kalıntıların iyi korunduğu belirlenmişti. Bulguların incelenmesinin ardından bilim insanları fosilin daha önce tanımlanamayan tepeli bir dinozor olduğu sonucuna vardı.

INAH tarafından yapılan açıklamada; keşfedilen dinozorun burnundan kuyruğuna kadar yaklaşık on iki metre uzunluğunda ve üç ila dört metre yüksekliğinde, düşük frekanslı sesleri almalarına izin veren kulaklara sahip bir otobur olduğu belirtildi.

Haber Hazırlamaca

Bir haber yazmaya var mısınız? Etrafımızda her gün olup biten o kadar çok şey var ki. Biraz dikkatlice bakınca haber olabilecek ne çok şey olduğunu fark edeceksin. Biliyorsun haberciler bir olayı, etkinliği ya konuyu araştırıp insanları bilgilendirmek görevini yerine getirmeye çalışırlar. Şimdi haber peşinde koşma zamanı sende. Nasıl mı? Aşağıda sana yardımcı olacak görsel bir yönerge hazırladık.

Haber Başlığı

Haber metnini yansıtan en fazla 5-6 kelimedenden oluşan çarpıcı bir başlık olsun.

HABER BAŞLIĞI

Hazırlayan Bilgisi

Başlığın altına kendi ismini yazmayı unutma

Haberi yapanın ismi

Görsel

Haberi anlatan bir fotoğraf çekebilir ya da çizim yapabilirsin. Çizimlere bayılıyoruz. Görselleri aldığın kaynağı belirtmeyi unutma.

Fotoğraf
Çizim
Grafik

Alt Başlık

Haberin en önemli bölümündesin. En fazla otuz sözcüğü aşmayacak şekilde 6N 1K ilkelerine göre birkaç cümle ile haberi özetleyeceksin.

Alt Başlık: Ne?, Ne Zaman?, Nerede?, Nasıl?, Neden?, Nereden? Ne?, Ne Zaman?, Nerede?, Nasıl?, Neden?, Nereden? Ne?, Ne Zaman?, Nerede?, Nasıl?, Neden?, Nereden?

Haber Metni

Haberle ilgili önemli noktalar ve detaylar. Biraz araştırma yapıp kaynaklara ulaşman belki söyleşi yapman da gerekebilir.

Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni.

Alıntı ve Arka Plan Bilgileri

Haberle ilgili insanların görüş ve açıklamaları, haberle ilgili genel bilgiler.

*Alıntı ve Arka Plan Bilgileri. Alıntı ve Arka Plan Bilgileri.
Alıntı ve Arka Plan Bilgileri. Alıntı ve Arka Plan Bilgileri.
Alıntı ve Arka Plan Bilgileri.*

Ek/Diğer Bilgiler

Haberi tamamlayıcı bilgiler.

Ek/Diğer Bilgiler. Ek/Diğer Bilgiler. Ek/Diğer Bilgiler. Ek/Diğer Bilgiler.

Yazım/Kontrol

Taslağı birkaç kez okuyup dil bilgisi ve yazım kurallarına göre son şeklini ver.

Haydi Gönder!

İşte olduuu. Hazırladığın gazete haberini @kipirticocuk etiketi ile paylaşmayı unutma. Teşekkürler.

Ebru Köfter

TATİL DEDIĞİN...

Valiz depodan çıkarıldığına göre kesin teyzem bizi almaya geliyor. Sevinçten dans eden kardeşim Deniz... Valizin etrafında dönerken, kuyruk kapmaca oyununa dalan da köpeğim Boyoz. Kardeşim çok mutlu, ama ben değilim. Tatil bitene kadar kollarımı bağlayıp, mutsuzluk grevi yapacağım.

Neden mi? Çünkü tatil dediğin deniz kenarında olur. Gel keyfim, güneşlen keyfim, uzan keyfim, meyve suyu alır mısın keyfim? Peki, bu plan kime ait?

Deniz ve Boyoz benim gibi düşünmüyor tabii ki. Bakşimdi de kucağına almış! Döndürdükçe Boyoz'u, akan pekmez gibi görünüyor suratı. Ben niye sevindiğini biliyorum aslında da... Neyse! İkiz kardeşimle hiç benzemediğimiz yönlerimizden biri daha!

Valizi hazırlarken "Yaz tatili dediğin deniz kenarında olur," diye söylendim. Mızıkçı kardeşim hemen cevap verdi. "Bence de köyde olur. Çok güneş olduğunda saklanacak yer bile yok deniz kenarında!" deyiverdi. Yani bir kere de bana karşı çıkmasa ne olur sanki? "Plaj şemsiyesi denen bir şey var herhalde" diyerek tersledim, çünkü beni sinir ediyor. Bizimkiler "Çenenizi tutmayı başarsanız, her şey çok güzel olacak aslında." deyip yanımdan ayrıldıkları için, ufacık tartışmalarımız bir türlü kavgaya dönüşmüyor. Aslında bir kavga edebilmek neler diyeceğim ben Deniz'e de... Hadi neyse.

Saatler sonra zil çaldı. Çığlık çığlığa kapıya koştuk. "Aman da aman! Teyzelerin gülü, balı gelmiş." deyip teyzemin boynuna yapıştı Deniz. "Ama çok özledim ben siziii!" diyerek en ıslağından öpücüğümüzü aldık. Kolumla yanağımdaki ıslaklığı silince, teyzem durur mu hiç?

"Ergene de bakın siz! Ay kıyamam, gel bakiim buraya." deyip şapır şupur öpmeye devam etti. Neyse ki Boyoz bacaklarının arasına dolandı da, hapşırmaya başlayıp benimle uğraşmayı bıraktı teyzem.

Eşyaları arabaya yerleştirip, bizimkilerle vedalaşıp yola çıktık. Yol boyunca teyzem en sevdiği şarkıları dinlerken biz üçümüz uyuduk. Serin serin esen rüzgârın kokusu değişince köye vardığımızı hissedip uyandım. Pazarın kurulduğunu, yine bir yerlerde kına gecesi hazırlığı olduğunu seslerden anladım. Şenlik alanına asılan balonlar en çok Boyoz'u heyecanlandırdı.

Tahta kapıdan evin bahçesine girdiğimiz anda kuzenlerim karşımda! Bu ne yahu? Yola çıktık mucuk, yol bitti mucuk. Öpmeyi ne kadar çok seviyor bu bizim akrabalar. Boyoz'la Deniz'in keyfi, benim deniz kenarı hayallerim gibi sönuverdi bir anda.

"Aman da aman uzun yollardan gelmişler. Oturup dinlensinler, yiyip içsinler, hiçbir işe karışmasınlar." deyip bahçedeki eski koltuklara oturtular.

Misafir kısımetiyle gelir denilir. El üstünde tutulur, yenmez yedirilir, içilmez içirilir dedemlerin köyünde. Anneannem ve dedem başladılar bizimkilere hizmet etmeye, etraflarında pervane olmaya. Ben mutsuzluk grevimde kararlıyım. Kuzenlerimin sessiz sinema oyununa katılmayacağım da, gülmeyeceğim de.

Gözlerimi onlardan ayırıp çevreyi izlemeye başladım. Bayraklar asılmış, bayram yakın. Bahçe mis gibi kokuyor yine. Ceviz ağacı büyümüş. Dalları komşu bahçeye sarkmış. Bu sayede Eyşan'ı rahatlıkla görebileceğim, şansın güzelliğine bak be! İncir ağacı olduğu gibi kalmış nedense. Bir de budanınca, kırılmış koyuna dönmüş. Nenem kavanozlara asma yapraklarını basıyor. Zeytin ağacının altındaki sepetlerde üzümler... Kurutma, pekmez, köfter, pestil yapılacak yerler ayrılmış. Yemekten sonra bağa gidilecekmiş. Pekmez yapmak için de Deniz'i bekliyorlarmış. Çizmeleri sepetin yanındaki torbada duruyor.

Teyzem, "Karnı acıkanlar gelsin!" diye bağırdı küçük evden. O sırada uzun zamandır duymadığım tanıdık bir ses daha duydum. Hemen tahta kapıya koştum. Gelen küçük teyzem. Elinde ekmek ve dedemin en sevdiği sarı gazoz! Bu sefer ıslak ıslak öpme sırası

bende. Ee? Şimdi ben gülmeden duramam ki! Grev buraya kadarmış.

Yemeği yedikten sonra, bağ yoluna doğru yürümeye başladık. Sopalarımızın ucunda da azık torbalarımız. Yol boyunca bir senedir görmediğim bütün arkadaşlarıma rastladım. Herkes kendi bağına hasada gittiğinden, ayaküstü sohbet ettik. Bir sonraki gün maç saati için anlaştık. Bahar da arkadaşlarıyla şenlik alanında buluşacakmış. Boyoz'un planlarından haberim yok. Kuyruğuna konan kelekleri kovalamakla meşgul çünkü.

Arkadaşlarımızdan ayrıldıktan sonra, anneannem "Bağda sizi bir sürpriz bekliyor" dediğinde doğrusu aklıma bu kadarı gelmemişti. Dedemle birlikte bağ evinin yanına küçük bir havuz yaptırmışlar. Boyoz için de ayrı bir yer ayarlamışlar. Hatta salıncak da var. Gözlerime inanmadım. Sallan havuza atla! Paletleri koymuşlar yan yana, üstüne de kilim sermişler. Plaj şemsiyesi de var. Yat, güneşlen! Oh gel keyfim, yat keyfim, güneş kreminizi sürelim keyfim. Burası deniz kenarından daha da güzel olmuş! Bizden önce tabii ki Boyoz suyla buluştu. Havlu getirmeye yetişmeden silkelenince de olanlar oldu. Islanınca başka çare kalmadı. Herkes havuza atladı. Tatil dediğin böyle olur!

Biliyor muydun?

Sülbiye Yıldırım

Kâğıdın Serüveni

Yazıyı Sümerlerin icat ettiğini biliyorsunuz değil mi?

Sümerler, M.Ö. 4000 yıllarında Fırat ve Dicle ırmaklarının arasında kalan Mezopotamya adı verilen bölgede yaşamış olan halktır. Yarattıkları uygarlık dünyanın en eski uygarlığı olarak bilinir. Yaşamlarını, çok verimli topraklara sahip olan Mezopotamya ovasında, tarımla uğraşarak sürdürmüşler. Topraklarının çok verimli olması elde ettikleri ürünlerin ihtiyaçlarından fazla olmasını sağlamış.

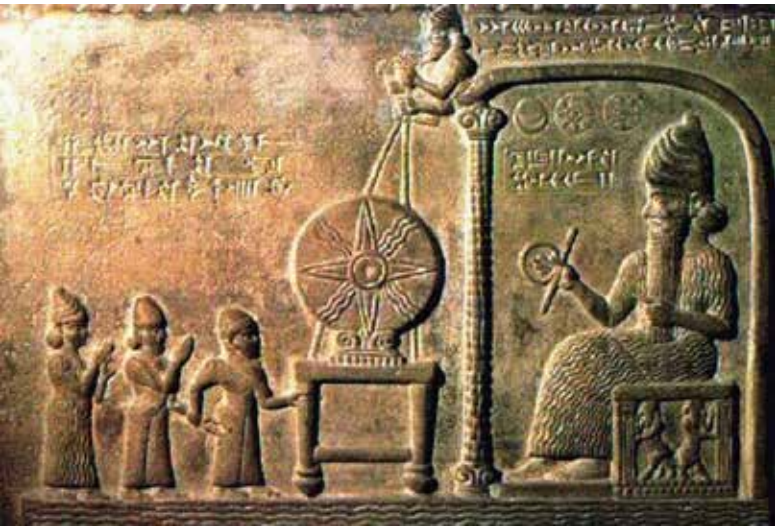
Elbette yazıyla birlikte, üzerine yazı yazacakları kil tabletleri de.

Anlayacağınız, kâğıt diye nitelendirebileceğimiz ilk araç kil tablettir.

O zaman kil tablettten başlayarak, bugün kullandığımız kâğıda gelinceye kadar neler kullanılmış bakalım.

Kil Tabletler: Sümerlerin yaşadığı topraklarda oldukça fazla bulunan kil, günlük yaşamlarının vazgeçilmezidir. Kil, içinde taşıdığı farklı minerallerle birlikte, suyla karıştırılırsa yumuşak bir hamur olur. Bu hamura şekil verilmesi çok kolaydır. Bu yüzden çok erken çağlardan bu yana insanlar çanak, çömlek ve birçok günlük araçlarının yapımında kili kullanmışlar.

Sümerler, yoğurup hamur yaptıkları kili önce kolay yazı yazacakları duruma getirmeye çalışmışlar. Onu kare, dikdörtgen, üçgen gibi geometrik kalıpların içine yayarak düzgün bir yüzey elde etmişler.

Zamanla, ihtiyaçlarından fazla olan ürünlerini saklamak için yaptıkları ambarlarda depolanan tahılların miktarı çok artmış. Öyle ki, ürün bilgilerini akıllarda tutmak imkânsızlaşmış. Depoladıkları ürünleri bir yerlere kaydetmek, hesabını tutmak gerekmiş. Kayıtları doğru yapabilmek için yollar ararken, yazıyı icat etmişler.

Sonra bu kilden yüzeylerin üzerine, ucunu üçgen şeklinde yonttukları kamıştan kalemlerle istediklerini yazmışlar. Yazdıkları tabletleri ya güneşte kurutmuşlar ya da pişirerek sağlamlaştırmışlar. Sonrasında onları, kütüphane diyebileceğimiz yerlerde saklamışlar.

Kil tabletlere ucu üçgen yontulmuş kamışlarla yapılan şekiller bugün kullandığımız harflere benzemezler. Görenler onları çiviye benzetmişler ve bu harflerden oluşan ilk yazıya “Çivi Yazısı” demişler.

Çivi yazısı Sümerler, Akadlar, Elamlar, Asurlular, Babilliler gibi birçok Mezopotamya uygarlıkları tarafından da kullanılmıştır.

Papirüs: M.Ö. 3000 yıllarında Mısır’da, Nil Nehri vadisinde yetişen papirüs (Cyperous

Papyrus) isimli bataklık bitkisinden yapılmış bir kâğıt çeşididir. Mısırlılar bu bitkiyi birçok yerde; bez dokumada, yelken ve hasır yapımında kullanmışlardır.

Biz papirüsü en çok kâğıt olarak biliyoruz. Hatta kâğıt ismini bu bitkiden almıştır. Yunanca papirüs kelimesi, eski Mısır dili olan Kıptice’den bütün batı dillerine girmiştir. İngilizce kâğıt demek olan “paper” kelimesi papirüsten ödünç alınmış bir kelimedir.

Mısırlılar, kâğıt yapmak için topladıkları papirüsleri şeritler halinde kesip suda yumuşattıktan sonra tokmaklarla döverek inceltmişler.

İnceltmiş papirüsleri düzgün bir yere sererek güneşte kurutmuşlar. Kuruyan papirüs, üzerine yazı yazılabilecek ve kolayca taşınabilecek duruma gelmiş ve kâğıt olarak kullanılmış.

Papirüs bu haliyle çok kullanışlı olduğundan, insanlar üzerine dini ve edebi metinler yazmışlar, resimler yapmışlar. Ayrıca Mısırlılar resmi kayıtlarını da papirüs üzerine yazmışlar. Yunanlılar ve Romalılar da papirüsü uzun süre kullanmışlardır.

Parşömen: Parşömenin anavatanının, İzmir’in Bergama ilçesi olduğunu biliyorsunuz değil mi?

Yaygın bir antik söylenceye göre; çok gelişmiş bir uygarlık olan Pergamon (Bergama) Krallığının sahip olduğu kütüphaneyi Mısır Firavunu kiskanmış. O yıllarda dünyanın en büyük kütüphanesi olan İskenderiye Kütüphanesi’ni geçmemesi için, Anadolu’ya papirüs satışını yasaklamış. Kâğıtsız kalan Bergama Kralı 2. Eumenes, bu durum karşısında çözüm arayışına girişmiş, yeni bir kâğıt icat edecek olana büyük ödüller vadetmiş.

O zamanki kütüphane müdürü olan, edebiyatçı ve bilim insanı Krates ile İrodikos arayışlara girmişler. Çeşitli maddeler denedikten sonra, keçi ve oğlak derisini gerip kurutarak yazı yazılabilecek duruma getirmişler. Krala sunmuşlar.

Kral yeni kâğıdı çok beğenmiş ve papirüs yerine kullanılması için üretilmesi emrini vermiş. Bergama kâğıdı anlamına gelen, “Pergaminae Chartae” olarak adlandırılan bu yeni kâğıt, M.Ö. ikinci yüzyıldan başlayarak, dünyanın birçok yerinde kullanılmaya başlamış. Zamanla söyleyiş farklılığına uğrayarak parşömen olarak günümüze kadar gelmiştir.

Parşömen, gerektiği gibi işlendiğinde her iki yüzüne de yazı yazılabilir. Yırılması çok zordur. Kolayca yanmaz. Okunması gözü yormaz. Hayvanların yaşadığı her yerde üretilebilir. Oldukça dayanıklı bir yazı malzemesidir. Bütün bu özellikleri parşömenin, insanlığın bulduğu en mükemmel, en doğal yazı malzemesi olarak nitelendirilmesini sağlamıştır.

Aristoteles, Platon daha birçok antik filozofun ve geçmiş çağlardan başka kültürlerin edebi ve felsefi yapıtları parşömen sayesinde günümüze ulaşmıştır.

Bugün Kullandığımız Kâğıt: Bugün anladığımız anlamda kâğıdı, M.S. 105 yılında Ts'ai Lun isimli, Çinli bir saray görevlisinin yaptığı kabul edilir. Ts'ai Lun ağaç kabuklarını, bez parçalarını, iyice dövüp geniş bir kaptaki suyla karıştırarak ilk odun hamurunu elde etmiş. Sonrasında gözenekli bir kalıbı hamurun içine daldırıp yukarı kaldırmış.

Su, gözeneklerden akıp süzülünce geriye kalan lifli tabakayı kalıptan almış ve düzgün bir zeminde kurutmuş. İki silindir arasından geçirip iyice düzeltmiş, inceltmiş ve kâğıt ortaya çıkmış.

Kâğıt yapımı, üçüncü yüzyılda Vietnam'da, Tibet'te, dördüncü yüzyılda Kore'de ve altıncı yüzyılda Japonya'da yayılmıştır. Sekizinci yüzyılda Orta Asya'da yapılmaya başlanmıştır. Orta Asya'da yapılan araştırma kazılarında ortaya çıkarılan kâğıtların dut ağacı kabukları, kendir, kenevir ve pamuktan yapıldığı belirlenmiştir. M.S. ikinci yüzyılda Orta Amerika'da Mayalar da yazı yazmak için aynı yöntemle, ince ağaç kabuklarını döverek kâğıt yapmışlardır.

İki bin yıl önce Çin'de üretilmeye başlanan kâğıt, zamanla çeşitli tekniklerle geliştirilerek günümüzdeki halini almıştır. Saman, lahana ve yabanarısı yuvası da dahil olmak üzere birçok malzeme kâğıt yapımında denenmiştir. Sonunda ucuz ve sürdürülebilir bir malzeme olan odun, kâğıt ana maddesi olarak kabul edilmiştir. Bugün çam ve ladinin seri üretim için daha kullanışlı olduğu bilinmektedir.

Eskiden sadece kitap yazmak için kullanılan kâğıdın kullanım alanı günümüzde oldukça genişlemiştir.

Kâğıdın kullanıldığı alanlara örnekleri de siz sıralayabilir misiniz?

Filiz Gündoğan

Şiir

SAKLANMAYAN EBE

Oyun arkadaşıdır tüm renkler
Siyahı yakalamak istiyorsan
Körebe oyna, mendil bağla gözüne
Beyazla dans etmek, istiyorsan
At kendini dalgaların köpüğüne

Oyun arkadaşıdır tüm renkler
Yeşili özlediysen yuvarlan çimenlere
Maviye merhaba demek için
Bırak uçurtmanı gökyüzüne
Sarıya gülümsemek için el salla güneşe

Oyun arkadaşıdır tüm renkler
Yeşil, ip atlayalım der
Lacivert, aç kapıyı bezirgân başı
Gri, turuncu, mor, kahverengi, pembe
Mum diktiler elime, saklanmayan ebe

Gülnaz Çağlayan

AŞÇI FARE RERE

Orada dünyanın en güzel peynirleri
üretildiği için Peynir Kasabası derlermiş.
Rere kasabadaki en büyük restoranın,
En küçük deliğinde yaşayan minik bir
fareymiş.
Kasabadakiler, onları hiç sevmezlermiş.
Çünkü insanların yemeklerine ortak
olurlarmış.
Aşçı Fare, her gün enfes yemekler yaparmış.
Peynir sarma, çeçil kızartma, örgü kavurma,
tulum oturtma.
Restoran öyle ünlüymüş ki kasabadaki tüm
insanlar gibi fareler de buradan yemek
yerlermiş.
Minik deliğin şık masalarında oturan fareler,
Ne var ne yoksa silip süpürürlermiş her şeyi.

Aşçı Rere, taze bitkileri bahçeden tek tek
toplarmış.
Zorlu görevse buzdolabından peynirleri
çıkartmış.
Her gün görevliler gidince tıngır mıngır
açarmış buzdolaplarını.
Koklar, tadarmış peynir kırıntılarını.
Doldurmuş sepetine hep büyük olanları.
Bir gün yine Rere;
Günün menüsünü tahtasına yazmış.
Çökelek çorbası, kaşar fırında, lor tatlısı.
Müşteri fareler birer birer gelmeye başlamış.
Sofralar kurulmuş, yemekler dağıtılmış.

Çorbadan içen fareler homurdanmaya
başlamışlar.
Kimi çok acı, kimi çok ekşi diye.
“Olamaz!” demiş aşçı Rere.
“Bir daha tadın!” demiş hayretle.

Çorbayı beğenmeyen fareler ana yemeği
istemişler.
Dumanı tüten kaşar fırında gelmiş.
Yemekten yiyen fareler homurdanmaya
başlamışlar.
Kimi çok tuzlu, kimi çok tuzsuz diye.
“Olamaz!” demiş aşçı Rere.
“Bir daha tadın!” demiş sinirlice.

Yemeği beğenmeyen fareler tatlıyı istemişler.
Bol şuruplu lor gelmiş önlerine.
Tatlıdan yiyen fareler homurdanmaya
başlamışlar yine.
Kimi çok tatlı, kimi tatsız diye.
“Olamaz!” demiş aşçı Rere.
“Bir daha tadın!” demiş öfkeyle.
Tatlıyı da beğenmeyen fareler gitmeye karar
vermişler

Restoran boşalınca ne yapacağını bilememiş
minik fare.
Biraz kızgın, biraz öfkeli.
Görmüş yerdeki minik gazete haberini.
“Fareler kasabadaki peynirleri yiyor. Halk bu
duruma çözüm üretmeye çalışıyor.”
Habere göre farelerin tat duyularını
etkileyici ilaçlar sıkılmış etrafa.
Bilmeden basan ve tadan fareler algılamaz
olmuş tatları.
Farelerin yiyecekleri beğenmemesinin
nedeni buymuş meğerse.

Ne yapıp ne etmiş herkesi bilgilendirmiş
Rere.
Hem fareler zarar görmesin hem de aşçılığı
devam edebilsin diye.

Toplamış tüm fareleri, anlatmış aklından geçenleri.
İlacın zararlı etkilerinden kurtulmak için özel bir karışım yapmaya karar vermiş.
Fare ansiklopedilerinin tozlu sayfalarında hapşırıklar içerisinde kalmış.
En sonunda aradığına ulaşmış.
Peynir küfü, kaynamış süt, peynir suyu tamammış da altın peyniri bulmak oldukça zormuş.
Bulabileceği tek yer Peynir Kasabası'nın Mozerella Kulesiymiş.
Kuleye ulaşmak ise o kadar da kolay değilmiş.
Etrafta dolanan kediler, fareler için oldukça tehlikeliymiş.
Ama Rere'nin onlar için de planı çoktan hazırmış.

Bir grup fare, yoğun balık kokusu spreyi ile kedileri şaşırtıp dikkatlerini dağıtmış.
İri farelere balık kokulu spreyleri vermiş.
Tehlike anında kedileri etkileyeceğini söylemiş.
Ufak tefek olan farelerin görevi hızlıca kuleye ulaşip istediklerini almakmış.
Herkes hazır olunca yola koyulmuşlar.
Önde Rere arkada farecikler...
Hoplaya zıplaya ulaşmışlar kuleye.

Kediler etrafta dolanıyor, gizlenmiş kapanlar fareleri bekliyormuş.
İri fareler ortaya çıkarak kedilerin dikkatini dağıtmış,

Kuleden azıcık uzaklaşıp kapanlı bölgeye girmişler.
Hızlıca koşan kediler balık kokusuna dayanamamış.
Büyülenmişçesine çalılıklara dalmış.
Çat. Çat. Çat. Kapanların sesleri yankılanmış bir anda.
Kedilerin kuyrukları sıkışmış kapan arasına.
Onlar büyük, kapanlar küçük olunca Can acısı ile koşup uzaklaşmışlar.
Farecikler gülerek kuleye tırmanmışlar.
En tepeye vardıklarında görmüşler camdan küreyi.
İçinde de parlak altın peyniri.
Doldurmuşlar Rere'nin büyükçe sepetine.

Evlerine dönerken balık kokusunu yaymaya devam etmişler.
Kalan kedilerden hiç etkilenmemişler.
Fareler restorana dönünce Rere başlamış karışımı hazırlamaya.
Kaynayan kazanda dumanlar yükselmiş.
Tüm fareler derin derin içlerine çekmiş kokuyu, dört beş damla da içmişler suyunu.
Birkaç günün sonunda eski tatlara kavuşmuşlar.
Rere'nin yemeklerini zevkle yemeğe devam etmişler.
O günden sonra fareler kasabada nasıl mı gezmişler?
Bir ağız maskesi, lastikli pati koruyucu ve ilaçları gösteren mavi gözlükler...

Ece Kanber

SOL SOL RE RE MI MI RE

Zamanın içinde dönüp dururum
Neyi söyleyen, arar bulurum
İşte şimdi başlıyor hikâyem
Bilin bakalım, kimim ben?
Bin yedi yüz yetmiş sekiz yılında
Fransa sokaklarında
Çocuklar tutuşmuş el ele
Dönerken bir ateşin çevresinde
Şu şarkıyı söylüyorlardı:
“Anne sana söyleyeyim mi
Üzüntümün sebebini?
Herkes davranmamı istiyor
Büyük insanlar gibi
Ama şekerlemeler
Büyümekten daha değerli.”
Şarkı başladı etrafımda dönmeye
Notalar ise dans etmeye...
“Sol, sol, re, re, mi, mi, re
Do, do, si, si, la, la, sol...”
Bu şarkı burada kalmamalıydı
Kulaktan kulağa taşınmalıydı
Sordum dünyaya:
“Kimin ihtiyacı var bir şarkıya?”

Bir ses duyuldu zamanın kuyusundan
Bin sekiz yüz altı yılından
Uyumayan bir çocuk vardı oynamaktan
Annesi düşündü: “Nasıl uyutsam onu?
Bir ninnim olsa unutturdu oyunu...”
İşte bu!
Annenin omzuna yavaşça kondum
Kulaklarını müzikle doldurdum
“Sol, sol, re, re, mi, mi, re
Do, do, si, si, la, la, sol!”
Ve şarkı başladı:
“Parla parla küçük yıldız
Çok merak ederim seni
Dünyanın tepesinde
Bir elmas gökyüzünde
Parla parla küçük yıldız
Parla parla küçük yıldız...”
Çocuk şarkıyı duyar duymaz
Gitti uykuyu çalan hırsız
Ee bu kadar mı?
Yok mu başka şarkı isteyen?
Bir ses daha duyuldu zamanın saatinden
Bin sekiz yüz otuz dörtten

Bu sefer bir öğretmen.
Öğrenciler karıştırıyordu
Alfabenin sırasını
Öyle bir sayıyorlardı ki
“A” dan sonra geliyordu “I”
Dedi ki: “Bir şarkım olsaydı, öğretirdim
kolayca.”
Ben de fısıldadım kulağına:
“Sol, sol, re, re, mi, mi, re...”
Ve başladı harfler dökülmeye:
“A,B,C,D,E,F,G...”
Başladılar dans etmeye
Tam o anda
Zamanın zili çağırdı beni
Duydum bir ağlama sesi
Okulun ilk gününde
Bir çocuk yapışmış babasının dizine
Adı Ahmet olan bu baba
Başladı sızlanmaya:
“Bir şarkım olsa
Sarılırdı belki okula.”
Bu sefer şarkıyı birlikte fısıldayalım
Bu çocuğu sınıfına yollayalım:

“Sol, sol, re, re, mi, mi, re
Do, do, si, si, la, la, sol...”
Ahmet başladı söylemeye:
“Daha dün annemizin
Kollarında yaşarken
Çiçekli bahçemizin
Yollarında koşarken
Şimdi okullu olduk
Sınıfları doldurduk
Sevinçliyiz hepimiz
Yaşasın okulumuz!”
Tanıdık geldi değil mi?
Çünkü Fransa sokaklarında gezinen bu
şarkıya
Mozart’ın eli değdi
Ahmet sınıfa koşan kızına el sallarken
Ben de uçuyorum hafiften
Çünkü;
Zamanın içinde dönüp dururum
Neyi söyleyen, arar bulurum
İşte şimdi bitti hikâyem
Bilin bakalım, kimim ben?

Sevin Sezgin

GÖKKUŞAĞI PERİLERİ

Bir varmış bir yokmuş
Develer tellal, pireler hamal iken
Ben babamın beşiğini
Tıngır mıngır sallar iken...

Ülkenin bir yerinde Şirin adında güzel bir kız yaşarmış. Bütün gün, kırlarda, bayırlarda dolaşmayı; ağaçlarla, çiçeklerle, kuşlarla, böceklerle zaman geçirmeyi çok severmiş. En iyi dostlarıymış onlar.

Bu doğa dostu, cana yakın kızın bir kusuru varmış. Okula gitmeyi hiç sevmez, öğretmenin verdiği ödevleri yapmayı unutmurmuş. Sınıfta herkes ders yaparken o dağları, bayırları düşlemeyi yeğlermiş. Hiç arkadaşı yokmuş Şirin'in.

Bir gün, öğretmen öğrencilerine ödev vermiş. Onlardan kendi masallarını yazmalarını istemiş. Tüm sınıf çok sevinmiş. Bakalım en güzel masalı kim yazacakmış? Şirin'in çok hoşuna gitmiş masal yazma düşüncesi. Yazacaklarını düşünmeye başlamış ama bugün, yarın, derken yazmayı unutmuş. Günü geldiğinde hiçbir şey yokmuş gibi okuluna gitmiş. Sınıf arkadaşları bahçede ödevlerini konuşuyorlarmış. Ona da sormuşlar;

“Masalını yazdın mı?”

Şirin şaşırılmış, yanıt verememiş. Unuttuğu için kendine çok kızmış, suratını asmış. Arkadaşları tekerleme söyleyerek çevresinde dönmeye başlamışlar.

Tembel teneke, ödevini unutmuş,
Sanki suçu yokmuş gibi
Bir de kızmış somurtmuş.

Şirin ilk kez çok üzülmüş, ağlamış. Öğretmen,

sınıf arkadaşlarının Şirin'e karşı davranışlarını kınamış. Onu da ödevlerini unutmaması için uyarmış. Ödevini ertesi gün getirmesini söylemiş. Çok utanmış Şirin,
“Bir daha asla unutmayacağım
Hiç kimse tembel diyemeyecek bana.
Alaylarınızı kendinize saklayın.
Göreceksiniz tembel tenekeyi yakında,” diye duygularını dillendirmiş.

O akşam çok garip bir düş görmüş. Uçsuz bucaksız bir ormanın içinde yürüyormuş. Birden çevresini yedi tane cüce sarmış. Cüceler hem şarkı söylüyor, hem de dans ediyorlarmış; Gökkuşığı ülkesinden geldik biz
Yedi renkli cüceleriz
Yardıma geldik Şirin'e
Masalını söylemeye

Şirin önce korkmuş daha sonra cüceler neşeli ve dostça davranışlarıyla rahatlamış.

“Nerede bu gökkuşığı ülkesi, görmek isterim. Beni de götürür müsünüz?” diye sormuş.

Aaaaa! Bir de ne görsün? Cüceler birden ortadan kaybolmuşlar. Çevresine merakla bakınırken ardında bir ses duymuş.

“İstersen seni götürebilirim. Ben dilek perisiyim.”

Şirin şaşkınlıkla periye bakmış. Üzerinde gökkuşuğunun renklerini taşıyan uzun bir elbise; elinde, ucunda yıldız olan camdan asası varmış.

“Gerçekten mi?” diye sormuş.

Peri gülümseyerek;

“Gerçekten.” demiş. “Bunun için biraz yağmur gerekecek.”

Asasını havaya kaldırmış. Gökyüzü kararmış, şimşekler çakmış.

Bir süre sonra yağmur damlaları yeryüzünü yıkamaya başlamış. Ardından, öfkeli bir rüzgâr bulutları önüne katmış. Güneş, bulutların arasından gülümsemiş. Yağmur dinmiş, rüzgâr susmuş. Gökkuşağı bütün görkemiyle ufukta belirmiş. Az gitmişler, uz gitmişler. Sonunda, gökkuşağı kapısından geçerek ülkeye varmışlar. Onları birbirinden güzel yedi peri karşılamış. Her birinin farklı görevleri varmış. Bunlar; çalışkanlık, bilgi, sevgi, barış, iyilik, yardım ve dostlukmuş. Perilerin hepsi birer ilkeyi dillendirmiş;

“Bizimle tanışan çocuklar bizim ilkelerimizi kabul ederler.

“Sevgiyi, dostluğu, barışı kalplerinde taşırlar.”

“Bilgiyi kazanmak için çok çalışırlar.”

“Çalışkandırılar.”

“Tembelliği sevmezler.”

“Yardımseverdirler. Herkesin yardımına koşarlar.”

“Arkadaşlarını çok severler”

Şirin bu ilkeleri duydukça yanakları kızarmış, utanmış. Çünkü bu özelliklerin hiçbiri ona uymuyormuş. Sonra asalarıyla tek tek Şirine dokunup, kendi özelliklerini yüklemişler. Artık iyi bir öğrenci olacak, hiç kimseyi üzmemeyecekti.

“Biz sana inandık. Sen de bize söz verir misin?”

“Söz veriyorum.” demiş sevinçle Şirin. Dilek perisine teşekkür etmiş, onu evine geri götürmesini istemiş.

Geldikleri yerlerden geçerek geri dönmüşler. Öylesine mutlu, öylesine sevinçliymiş ki bu duygusunu bir şarkıyla dillendirmiş.

Yüreğimde bir sevinç
Evime dönüyorum
Dostluk, sevgi, barışı
Kucakladım geliyorum

Şirin uyandığında her şeyin bir düş olduğunu anlamış ama coşkuyla doluymuş. Ona masalını söylemeye gelen cüceleri anımsamış. Birden ödevi gelmiş aklına. Ellerini çırpmış.

“İşte benim masalım!” demiş sevinçle. “En güzel masal benim masalım olacak.”

Düşünde gördüklerini özenle yazmış. Ödevini öğretmenine gururla vermiş.

Bugün ne güzel bir gün
Önceki günkü gibi
Her yeni gün bir umut
Her yeni gün sevgi

O günden sonra çalışkan, uyumlu, herkesin çok sevdiği bir kız olmuş. Her yağmur sonrası, gökkuşağı belirdiğinde periler gökyüzünden ona el sallamış. Bunu ancak Şirin görebilirmiş.

Gülümse doğaya
Düşler kur kendince
Peri tozları uçusun
Yağmur düşerken evrene

Elif Çelebi

KENTSEL DEĞİL RENKSEL DÖNÜŞÜM Dans Eden Bina

Son yıllarda hepimiz evlere kapandık. Belki de çoğumuz cadde ve sokaklarda neler olduğunu unutmuşuzdur. Peki, salgın öncesinde bulunduğumuz kenti yeterince yaşayabiliyor muyduk? O zaman da bitmeyen inşaatlar, harıl harıl çalışan kamyonlar ve kentsel dönüşüme giren binalar yüzünden dışarı çıkmak istemiyor olabiliriz.

Aynı zamanda park ve eğlence alanları gibi ihtiyaçların karşılanmasını da içermeli. Bununla birlikte yeni yapılan binalar kentin doğal yapısına uyumlu olacağı gibi kentlilerin veya kentin ihtiyacına göre de şekillenebilir.

Peki, her yerde gördüğümüz “toplu konutlar” sizce sağlıklı ve yaşanabilir bir kent görünümünü sağlıyor mu?

Ne yazık ki kentsel dönüşüm, yapıların sağlamaştırılması amacıyla tamamen uzaklaşmış durumda. Artık sadece deprem nedeniyle yapılan veya yoksul mahallelere gerekli olan bir çalışma değil. İstemese de hayatımızın bir parçası oldu. İnşaatlar devam ederken çevreye yayılan toz, gürültü ve kamyonların sağlığını hatta bazen hayatımızı tehdit ettiği açık. Çok katlı, tekdüze ve renksiz beton yığınlarından oluşan toplu konutların psikolojimizi ne yönde etkilediği ise şimdilik sadece bir tartışma konusu.

Dönüşüm farklı şekillerde olamaz mı?

Çek Cumhuriyeti'nin başkenti Prag'da yer alan “Dans Eden Bina” bulunduğu kente farklılık katan iyi bir örnek olabilir. Yapının bulunduğu alanda daha önce 19. yüzyıldan kalma bir bina bulunuyormuş. Bu tarihi binanın II. Dünya Savaşı sırasında yıkılması sonucu yerine, yeni ve modern bir bina yapılmasına karar verilmiş.

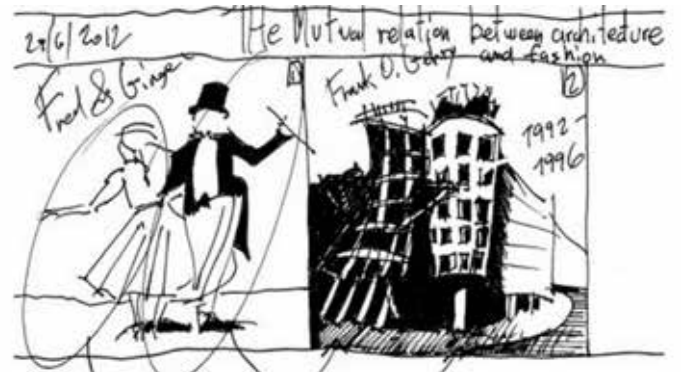

Bu kadar çok yeni bina yapılması gerekli mi? Nedir Bu Kentsel Dönüşüm?

Ülkemiz deprem kuşağında yer alıyor. Eski ve kurallara uygun yapılmamış binaların doğal afetlere dayanması mümkün değil. Bu yüzden ömrünü tamamlamış riskli durumdaki yapılar yerine yenileri yapılmalı. “Kentsel Dönüşüm” olarak isimlendirilen bu çalışma afet sırasında oluşacak mal ve can kaybını en aza indirecek çözümlerden biri.

Mimar Vlado Milunic ve Frank Gehry tarafından 1997 yılında inşa edilen bina aynı zamanda dünyanın en ünlü dansçı çiftlerinden olan “Fred ve Ginger” adıyla da anılmakta. Dansçı ikili Fred Astaire ve Ginger Rogers’dan esinlenilerek projelendirilen bu bina, Çek mimarisindeki postmodernizmin

uluslararası üne sahip yapılarından biri. Binaya esin kaynağı olan dansçı Ginger Rogers ve Fred Astaire ikilisi.

Dekonstrüktivizm örneği olan alışılmadık şekilli binanın ön parçası, dans eden bir çifte benzeyen iki kuleden oluşacak şekilde tasarlanmış. Dans Eden Bina dokuz katlı ve içindeki odalar da asimetrik.

Siz de aşağıda yer alan sokak silüetini “kentsel” yerine “renksel” dönüşümle değiştirmeye ne dersiniz?

Şimdi hayallerinizi özgür bırakın ve tüm kuralları yıkın. Sanattan ve doğadan ilham alarak bu binaları nasıl görmek istiyorsanız öyle tasarlayın. Çalışmalarınızı @kipirticocuk etiketiyle paylaşırsanız rengârenk dünyanıza bizi de almış olursunuz. İyi eğlenceler.

Duygu Bulunmaz

KİTAPLAR KAHRAMAN OLDU

Kitap Kurdu Ömer, her gece uyumadan önce tavşancıkla birlikte kitap okurmuş. **Gıdı Gıdı Masallar** onu gıdıklarken uyuyup kalmış. Sevimli tavşan rüyasına girip deneyler yapmaya başladı mı bizim kitap kurdu da geçmiş hemen laboratuvara. **Bilim Tavşanı Şarlot** ve Kitap Kurdu Ömer iş başında. Tavşanın yakın arkadaşı **Mor İnek** de eşlik etmiş onlara. **Bilmiş Fare Tuna** durur mu hiç, hemen çıkmış ortaya. Onun bilmişlikleri yüzünden başlarına gelmeyen de kalmamış.

Kitap Kurdu'nun hayalleri kabına sığmamış taşmış. **Kaplan Olmak İsteyen Kedi** ile karşılaşmış. Onu görünce sanki korkmuş bizim Kitap Kurdu. Korkacak ne var ki? Süper Babası alıvermiş yanında soluğu. **“Yaşasın Benim Süper Babam”** Bir Dakikada geçivermiş korkusu. Aklına düşüvermiş yeni bir soru: **Ayı Söndürmek İsteyen İnek**, bu işi başaracak mı? Bilin bakalım inek söndürebilecek mi ayı? **Bizim Kitap Kurdu** karar vermiş olmaya bilgi avcısı. **Beyoğlu**'nda başlamış yeni Macerası.

Güneş batmış, yıldızlar görünmüş. Yıldızları güzelleştiren gözle görülmeyen gülmüş. **Küçük Prens** de yıldızların arasından Ömer'e gülmüş. Karanlık çökmüş ama **Karanlıktan Korkulmaz Ki** diye gülmüş. Korkusuyla arkadaş olup ona kısa bir öykü okumayı düşünmüş. **Her Şeye Hayır Diyen Aslan** 'hayır' olmaz dese de almış **Sevimli Bıdık**'ı eline başlamış yeni bir hikâyeye. Tanışmış sevimli hamster ile. O da tanıştırmış Ömer'i **Yer Altındaki** arkadaşları ile.

Elindeki **Üçgen Şey** ile karşıdan gelen de kim acaba? Benim adım **Jack**, haydi tırman **Fasulye Sırıgına**. Ama unutma bu rüya bir korsan macerasına dönüştüğünde **Diş Fırçalamak Yasak** burada. O canavardan kurtulmanın başka yolunu arama. **Dişi Ağrıyan Tavuk**'u görürsen eğer, onu da götür **Bay Gıdık**'ın yanına. Onun komik hikâyeleri ile unuttur bizim tavuk ağrıyan dişini bir anda. Geçmezse yine de ağrısı çağırın **Şarkı Söyleyen Devekuşunu**, geliversin hemen oraya. Evine gidince de bulamazsan onu **“Evdeki Kim?”** diye sorun açiverir kapıyı sana.

Tüm bunlara ne gerek var? **Babasının Sihirli Küresi** iyi ki var. Küreye dokundu mu bizim Kitap Kurdu gece oluverir heyecan dolu. **Söğüt Vadisinde** bir kamp yapmak ister bizim minik maceracı. Kaybeder Dünyayı bir anda. **Kayıp Dünya** ilan asılı duvarda. **Çılgın Dedesinin Zaman Makinesi** iniverir oraya. Gir içine, bas kırmızı tuşa. Bir karışıklık oldu galiba. Burası bir ada... **Çikolata Adası** burası, her yer çikolata. Kitap Kurdu afiyet olsun sana.

Ömer, hadi uyan annesinin kuzusu...

Ömer'in severek okuduğu kitaplar yeni bir maceranın başlangıcı oldu. Şimdi sıra sizde. Okuduğunuz kitapların isimleriyle hikâyeye yazmaya ne dersiniz? kipirticocuk@gmail.com adresine göndereceğiniz veya @kipirticocuk etiketiyle sosyal medyada paylaşacağınız hikâyeleri okumak için sabırsızlanıyoruz.

Nazlı Solgun

Fabl

KEDİ İLE FARE

Bir gün bir kara kedi,
Bir küçük fare gördü.
Hemen kaptı fareyi,
Dişlerini geçirdi.

Fare ise yalvardı:
“Kulun kölen olurum.
Yemezsen eğer beni,
Hep yanına dururum,
Sana yemek bulurum.”

Kedi sevindi buna,
Vardılar anlaşmaya.
Fare peynir bulacak.
İkisi paylaşacak.

Günler, geceler, geçti.
Kedi çok sevinçliydi.
Keyfi de yerindeydi.

Fare yorulur oldu,
Giderek mutsuz oldu.
Bunu anlayan kedi,
Oldukça korkar oldu.
“Ya terk ederse beni fare,

Ben gelirim ne hale.”
Bu yüzden bekler oldu,
Kara kedi fareyi.
Çıkmaz oldu gün yüzüne,
Uyku girmedi gözüne.
Kim efendi, kim köle?

Kedi geldi ne hale?

Osman Topun

BENEKLİ GÜNLER

Gün başlamak üzereydi. Evin içi güneş ışıklarıyla aydınlanıyordu. Birazdan kahvaltıda buluşacaktı herkes. Mutfaktan güzel sesler geliyordu. Sabah koşturması ne de güzeldi! Benzemezdi diğerlerine. Kiraz, işte bu yüzden seviyordu sabahları. Heyecanlı hazırlıklar, merhabalar, günaydınlar ve elbette kahvaltıda buluşmalar. Günün güzelliği buradan başlıyordu ona göre. Eee evin en küçüğü olmak da vardı elbette. “Bugün güzel olacak” dedi aynaya bakarken. İçi kıpır kıpırdı. Yerinde duramıyor zıplayarak, koşturarak dolanıyordu evin içinde. Yorulunca balkon penceresinde buldu kendini. Bu pencere Kiraz’ın en sevdiği yerdi. Her gün arka bahçeye açılan balkon kapısının yanındaki bu pencereye uğrar, bahçenin bittiği yerden başlayan ve yeşilin her tonunu barındıran ormanı izlerdi. Ağaçların rüzgârla dansı onu büyülerdi.

Balkon kapısının yanındaki kanepeye oturdu, annesinin şefkatli sesi çağıracaktı birazdan. Dün okumaya başladığı kitabın satırları arasında yaşıyor gibiydi. Kendini o kadar kaptırmıştı ki balkondan vuran güneş ışığının evin içine doğru büyüterek yansıttığı gölgeden habersizdi. Birden başını kaldırdı. Salonun zemininde giderek yaklaşan gölgeyi fark etti. Öylece kalakalmıştı yerinde. Ağaçlarıyla, yükseltileleriyle ve zirvesiyle sanki bir dağ doluyordu odaya. Yerinden fırlayıp balkonun penceresine yaklaştı.

Kısa bir şaşkınlık anıydı. Korku ve heyecanla bakıştılar birbirlerine. Camın önünde minicik simsiyah burnu, aynı renkte gözleri ve ürken bakışlarına eşlik eden kocaman kulaklarıyla sevimli bir hayvan yavrusu duruyordu.

Bedeni sanki bir ressamın fırçasından çıkmışçasına noktalarla süslenmişti. Merakla bakıştılar. İkisi de ilk kez görüyordu birbirini. Minik canlı da korkmuştu. O kısa bakışmanın ardından incecik sesiyle “Byeee, beee” diye sesler çıkararak hoptaya hoptaya hızlıca uzaklaşıp, ağaçların arasında kayboldu. “Bu ne olabilirdi?” diye düşündü Kiraz.

Kahvaltı başlamak üzereydi. Herkes oradaydı. Heyecanla içeri girdi. “Biliyor musunuz? Biraz önce arka bahçede ilginç bir hayvan gördüm” dedi. Yerinde duramıyordu. Her şeyi bir çırpıda anlattı. Anne ve babası bakıştılar gülümseyerek. Babası Kiraz’a korkacak bir şey olmadığını, gördüğü hayvanın bir karaca yavrusu olabileceğini anlattı. “Karaca mı?” diye sordu Kiraz. Daha önce hiç duymamıştı. Babasına dönüp: “Nasıl bir hayvan karaca?” diye sordu. Annesinin de katıldığı keyifli bir sohbet yaşadılar. Kahvaltı bittiğinde Kiraz, karacalar hakkında birçok şey biliyordu artık.

“Arkadaşlarıma da anlatacağım” dedi. Aylardır okula gidemediğini hatırladı o an. “Olsun, ben de yakında öğretmenimizin yapacağı internet buluşmasında paylaşırım” diye düşündü içinden. Arkadaşlarını, okulunu, öğretmenlerini çok özlediiiiim” diye konuştu üzgünce. Annesi, saçlarını okşadı Kiraz’ın. Belki de o kadar üzülmemeliyim, evde kalmanın iyi tarafları da var değil mi? dedi gülümseyerek. Hem öyle olmasa ben bugün karaca yavrusuyla tanışabilir miydim?

O sırada; karaca sürüsü hızla ormanın derinliklerine doğru ilerliyordu. En önde sürünün lideri temkinli adımlarla çağırıyordu ardındakileri. Ormandaki birkaç karaca sürüsünden biriydiler. Kiraz'la karşılaşan karaca yavrusu ve annesi sürünün en arkasında yavaş adımlarla eşlik ediyordu bu sakin yolculuğa. Orman onların yuvası, cennetleriydi. Ara sıra ormanın küçük kasabaya yakın kısımlarına gelirler, çok kalmadan geri dönerlerdi. Bugün de o günlerden biriydi. Ancak önceki gidişlerinden farklıydı her şey. Ortalıkta hiç insan yoktu, kasaba sonsuz bir sessizliğe bürünmüştü. Hatta yollarda otlar büyümeye başlamıştı. Ya çocuklar? Çocuksuz kasaba olur muydu? Neredeydi bu insanlar? Ne olmuştu?

Tam da en heyecanlı yerinde öykümüz yarım kaldı. Kasabada neden sessizliğe bürünmüştü? Kiraz ve sevimli karaca yavrusu neler yaşayacaktı? Bu öykünün devamını yazıp kipirticocuk@gmail.com adresine gönderebilir, yazdığın metnin fotoğrafını çekerek @kipirticocuk etiketiyle instagram hikâyende paylaşabilirsin. Belki de bir şeyler çizersin. Yazdığına, çizdiğine “Benekli Günler” başlığını eklemeyi unutma lütfen. Teşekkürler.

Gizem DüNDAR

DÜNYANIN EN GÜÇLÜ GÖZDAĞI

“Kendimi çok iyi hissediyorum” dedi. “Demek ki hava güzel olacak!” Yumuşacık bulutun üzerine rahat rahat uzandı. Sanki şu an dünyanın en keyifli rüzgârıydı.

Bugün hiç esme görevi yoktu. Bulutların da arası iyiydi, aralarında bir çatışma çıkmıyordu. Bazen çok sıcak havalarda yeryüzünde yaşayanlara üzüldüğü için kendi isteğiyle eserdi, görevi olmadan. Yüzlerine değdiğinde insanların gülümsemesi onu pek sevindirirdi. Şimdiyse hava ne soğuktu ne de sıcak.

En sevdiği sesi dinlemek için gözlerini kapadı, odaklandı. Duymayı bekledi. Hiçbir şey duymadı. Neredeydiler? Çocuklar... Gülüşme sesleri gelmiyordu.

Doğrudu yerinden. Aşağıya baktı. Sokaklar bomboştı. Parklar, okullar, bahçeler, ormanlar... Neredeydi çocuklar? Hemen öğrenmek için uçuşmaya başladı. Her yere, her yere baktı gökyüzünden. Sokakta sadece çocuklar değil, çocuk gibi oynayan yaşlı amcalarla teyzeler de yoktu. Hava bu yüzden mi bomboştı?

Telaşla rüzgâr arkadaşlarına sordu. İnsanlar neredeydiler? Belki bilen birilerini bulurdu. Düdüklü tencere gibi sesler çıkartarak insanların yüzüne patlamayı çok seven rüzgâr “Belki aramızdan biri hepsini uzaya uçurmuştur.” dedi. Gökyüzü liginin en iyi basketbol oyuncusu olan rüzgâr neşelendi, “Oh be, şu yere attıkları çöpleri dönerek çöp kutusuna smaç basmama gerek kalmayacak artık.” dedi.

Uyurken hep yatağından aşağıya yuvarlanan rüzgâr biraz hüznüldü, “Yaa, şimdi ben kimleri tepetaklak uçuracağım?” dedi. Aralarında yatarak esmeyi en çok seven rüzgâr da “Geçen bir tanesini sokak lambasına asmıştın uçurarak hatırlıyor musun? Hahahah, şimdi bunu yapamayacak olman üzücü.” dedi. Bu dünyaya kıl payıyla yağmur yerine rüzgâr olarak gelen sulu gözlü rüzgâr da yine ağlayarak “Bir keresinde çocukların tüm şemsiyelerini ters çevirmiştim, ne kadar güzel oyun oynamışlardı.” dedi. İçlerindeki en sessiz rüzgâr bile konuştu, “Evet, çocuklarla ben de güzel oyunlar oynardım. Mesela yaprak yakalamaca. Yere düşen yaprakları yol boyunca uçururdum, yakalamaya çalışırlardı.”

“Arkadaşlar henüz ne olduğunu bilmiyoruz. Ben gidip bakacağım.” dedi rüzgâr, istediği cevabı alamamıştı. Korkuyordu. Gözlerini kapatıp çocuk seslerini dinleyerek hayaller kurmak, yapmayı en çok sevdiği şeydi. Bu sesleri bir daha duyabilecek miydi?

Aşağı doğru uçtu. Tek tek dolaşmaya başladı sokakları. Apartmanların içine bakmaya karar verdi. Ah evet, işte oradaydı insanlar! Evlerindeydiler. Bir çatının üstünde oturmuş, sokakta yalnız kalan hayvanlara bakan bir rüzgâr gördü. “Ne yapıyorsun burada? Herkese ne oldu?” Rüzgâr biraz üzgün, biraz da anlam vermeye çalışan bir sesle kısaca anlattı. Koronavirüs diye bir salgın hastalık çıkmıştı ve herkes hem kendisini hem de sevdiklerini korumak için evlerinde kalıyordu.

Kendisi de eserek hastalığın onu bir otobüs gibi kullanmasına izin vermek istemiyordu. “E peki çocuklar?” dedi, “Onlar dışarıda oyun oynayamıyor mu?” diye sordu. “Evet” dedi saç başı oturmaktan tozlanmış rüzgâr, “Maalesef ne birbirleriyle, ne bizimle, ne hayvanlarla ne de ağaçlarla...”

“Ben gidip çocuklara bakacağım.” dedi çocuk sesi seven rüzgâr. Diğer rüzgâr, konuştuğu kişiyi daha iyi görebilmek için yüzündeki tozları biraz sildi, “Dikkat et virüslere, sana karıştırlarsa yanlışlıkla çocuklara taşıyabilirsin.”, “Merak etme” dedi rüzgâr kahraman edasında, “Çocukların eskisi gibi birlikte gülüşmesini riske atacaktı hiçbir şey yapmam.” Gülümseyen seslerini düşünüp topladı cesaretini. Sesleri ona gelmiyorsa o çocuk seslerine gidecekti.

Rüzgâr bir bir dolaştı apartmanları. Köylere gitti, oraları da dolaştı. Dünyanın yarım kürelerini, kutup noktalarını, adalarını... Nerede çocuk varsa rüzgâr da oradaydı. Bütün çocuklar aynı durumdaydı. Aynı durumu farklı şekillerde yaşıyorlardı.

İşte şimdi bir apartman dairesinin penceresindeydi. Pencereden dışarı bakan çocuğa heyecanla selam verdi. “Hey, nasılsın? Neler yapıyorsun?” Çocuk kartopu oynamış eller gibi donuktu, “Duvar gibiyim. Odada kala kala duvara dönüştüm artık. İyi yanı ise artık uçmaca oynadığımızda beni uçuramayacağınız için hep kazanacağım.”

Geçen gün de köydeki bir çocuğa selam vermişti. “Yaşasın!” demişti çocuk.

Artık hepimiz köstebekler gibi yaşamaya başladığımızı göre yakında tüm çocuklar ‘aynı oyunları’ oynayacak. Köstebekçilik!”

Sabah sokakta iki çocuğa rastlamıştı. Kardeşlerdi. “En şanslı biziz” diyorlardı. “Gidecek bir evimiz olmadığı için dikkat etmemiz gereken bir sosyal mesafe de olmuyor. Birbirimize sarılabiliyoruz hem de canımızın istediği her vakit.” demişti yaşça büyük olan. “Hani ablamla benim canım çekmesin diye kimsenin dışarıda yemek yemediği bir ay oluyor ya... Biz de insanlar sokağa çıkınca sarılmıyoruz pek fazla. Canları çekmesin.” diye eklemişti yaşça küçük olan da. Sonra ablasına dönüp “Oyun arkadaşlarımız da Koronavirüslü kâğıtlar ve plastikler olduğu için ilginç partiler veriyoruz her gün değil mi?” demişti. Ablası da “Hahaha evet, sokakta da oyunumuzu izleyen bir sürü kişi oluyor; yere düşmüş maskeler canlanıyor, kaldırımlara atılmış eldivenleri giyip alkışlıyorlar bizi.” demişti.

Her yerde bambaşka bir çocuk bambaşka bir virüsle savaşıyor gibiydi. Hepsi birbirinden cesur ve güçlüydü. Korkmak cesur ve güçlü olmanın ilk adımıydı.

“Rüzgârların da çocuk olduğunu düşünsene. Tüm dünyayı havaya kaldırırlardı.”

“Ne güzel işte, Koronavirüsü süpürürdük yeryüzünden hazır her şey havaya kalkmışken.” diye konuştu rüzgâr kendi kendine, gülen bir çocuk ararken yeryüzünde...

Aklına bir fikir geldi birden! Önce gökyüzüne çıkıp oradaki rüzgârlarla konuştu gördüğü her şeyi.

Rüzgâr aklındaki fikri anlattı arkadaşlarına. Koronavirüslere bir gözdağı vereceklerdi.

Bunun için herkesin bir araya gelmesine ihtiyaç vardı. Gökyüzündeki tüm rüzgârlara bir esintiyle ilettiler yapmayı düşündüklerini. Rüzgârların hepsi bayıldı bu plana, hızla harekete geçti. Şimdi sıra dünyadaki tüm çocuklarla bu fikri paylaşıp onları iş birliğine davet etmektir. Neyse ki çocuk onlar! İş birliğine hemen sıcak baktılar. Böylelikle tüm rüzgârlar da biraz olsun sıcak esebildi.

Herkes fikri gerçekleştirmek için hazırlanan plana uyum sağladı. Hep birlikte, aldıkları görevleri yerine getiriyorlardı. İşte şimdi... Şov vaktiydi!

Bütün rüzgârlar dünyanın her yerinden görülecek biçimde gökyüzünü kapladılar ve hep birlikte bir şekle girmeye başladılar. Bu şekil... Bu şekil... Bir çocuğa benziyordu. Evet, bu bir çocuktur! Her yerden duyulan çok güçlü sesler gelmeye başladı: **ÇOCUK GÜLÜŞLERİ!** Bütün çocuklar pencerelerinden gülüyordu.

Rüzgârlar, bu gülüşlerle kendilerini “bir çocuk” gibi hissetti. Çocuklar gülüşmeye devam ederken onlar aldıkları bu güçle fırtına gibi haykırdılar bir ağızdan:

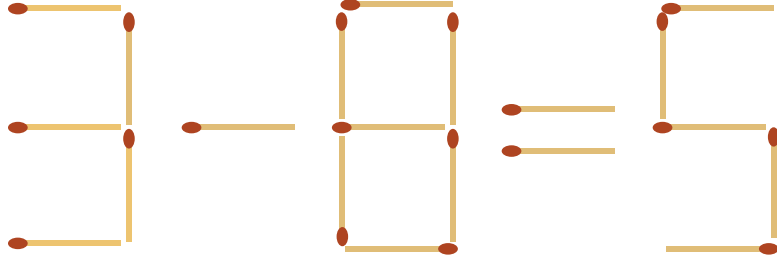
“Hey Koronavirüsler! Sesleri duyuyor musunuz? Kimlere bulaştığınıza bir bakın! Hala bu dünyada kalmaya devam etmek istiyor musunuz? Kararınızı verin! İsterseniz hiç yorulmayın, biz sizi uzaya taşıyabiliriz.”

Çözmece

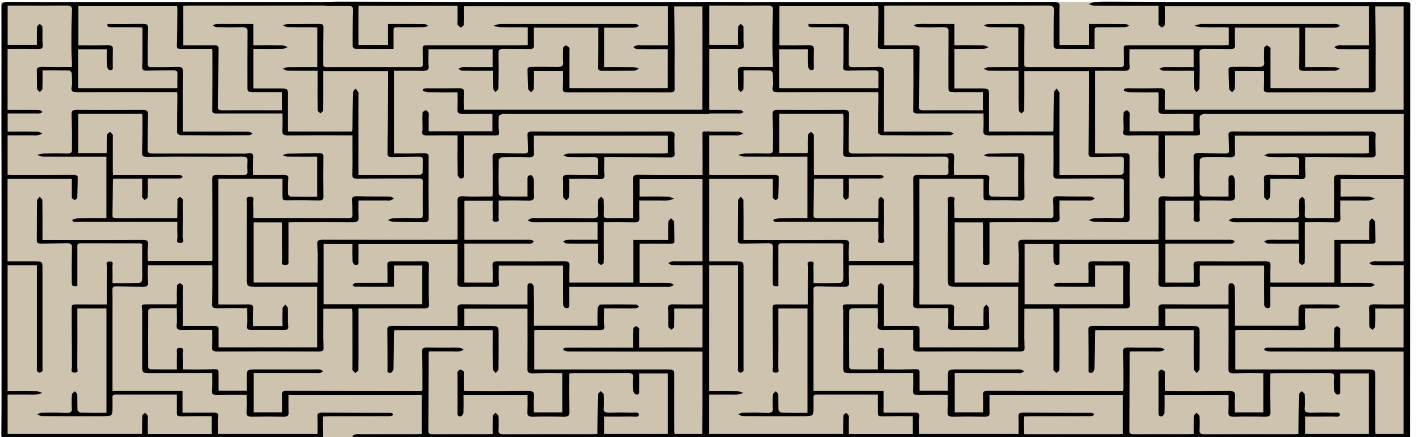
Kötebek ailesi kitap okumayı çok seviyor. Baksanıza herkes bir kitap kapmış heyecanla okuyor. Ama oda ne? İki resim arasında farklar var. Aradaki 8 farkı bulup bizimle paylaşır mısın?

Varolan kibritlerin yerini değiştirmeden 2 kibrit ekleyerek eşitliği doğru hale getirebilir misin?
Zor gibi görünüyor ama aslında çok kolay.

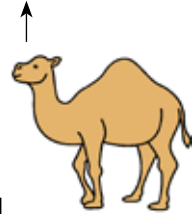
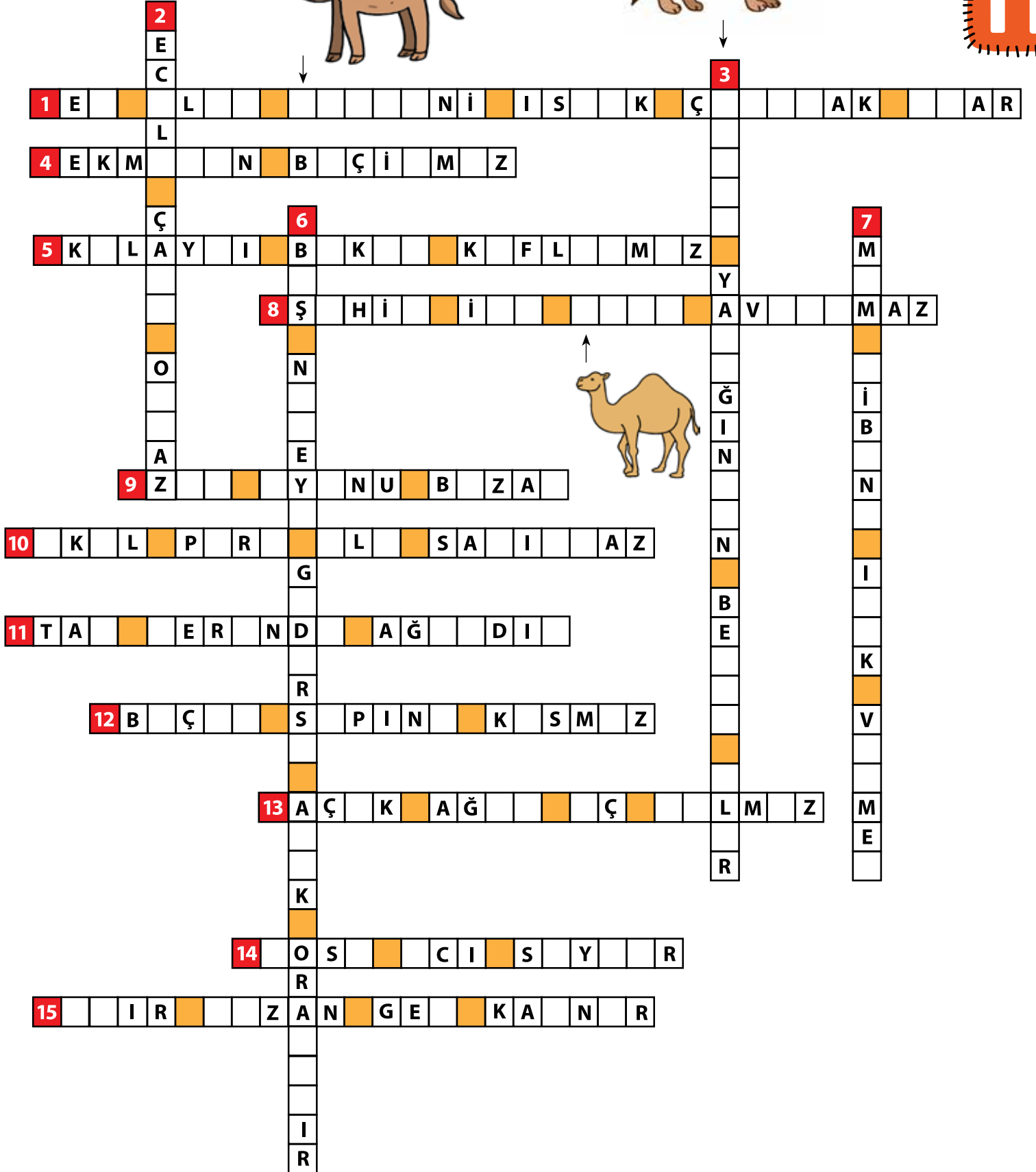
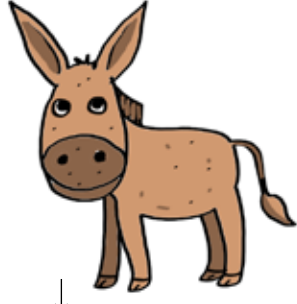
Tavşanın havuca ulaşmasına yardımcı olur musun?

Deyimler Bulmacası

Nalan
Yılmaz

- 1- Herkes ancak kendi işine canla başla sarılır ve çareler üretir.
- 2- Hayatta her durumun çaresi bulunabilir ama ölümü engellemek imkânsızdır.
- 3- Kişilerin davranışları yanında yaşadıkları yerler de onların kişiliği hakkında bilgi verir.
- 4- Emek harcanmadan verim alınmaz.
- 5- Temizliğini herkesin bildiği kişi ve iş lekelenemez.
- 6- Bir ülkede iş başında bulunanlar, bir iş yerini yönetenler nasıl hareket edip bir yol izlerlerse, yönetilenler de onlar gibi davranıp onları takip ederler.
- 7- İnsanlar başkalarına bol bol yaptığı yardımı kendi yakınlarına yapmaz.
- 8- Her işi yapmanın bir yöntemi vardır anlamında bir söz. Kimi araçlar, ancak küçük şeyleri elde etmek için yeterli olur. Bu bakımdan, küçük şeyleri elde etmek için yeterli olan araç, büyük şeyleri elde etmeye yetmez.
- 9- Bir kişi; kurala uygun olarak yürümekte olan işi, istediği yola çevirmek için zor kullanırsa artık kural söz konusu olamaz. Güçlü olan istediğini yapar.
- 10- İnsana ait bazı meziyetler vardır ki, bunları para ile birine aktarmak ya da birinden almak mümkün değildir. Akıl, fazilet, ahlak gibi şeyler ya doğuştan vardır ya da yaşayarak kazanılır.
- 11- Nice varlıklı insanlar vardır, deli gibi davranırlar; nice yoksullar da akıllıca işler yaparlar.
- 12- Herkesin, her şeyin kendi çevresinde önem taşıdığını anlatan bir söz. İnsanlar çok yakınlarına, anne-baba-evlâtlarına ve diğer akrabalarına kolay kolay zarar veremez.
- 13- Aralarında onları bütünleyen, birbirlerine bağlayan bir kan, bir sevgi bağı vardır. Ne aradığını, ne istediğini bilen ve bunu sürekli dile getiren kimse amacına ulaşır.
- 14- Dost olan kimse dostundan gerçeği saklamaz; dostunun kusurunu, yanlışını, acı da olsa söyler, onu uyarır. Dostun acı sözü iyilik içindir.
- 15- (1)Anlayışı kıt insandan her şeyi hemen kavraması beklenmemelidir.
(2)Tembel olan işini geç yapar.

KI PIR TI

Şimdi sosyal medya da kıpır kıpır...

KIPIRTI Çocuk sosyal medyayı da kıpırdattı. Bizi sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilir, dergimizdeki etkinlikleri paylaşabilir, bir sonraki sayımız için içerik üretebilirsiniz. YouTube kanalımızdan dergi içeriğindeki konularla ilgili videoları izleyebilir, öyküleri sesli dinleyebilirsiniz.

Bizi takip edin, kıpır kıpır yaşayın...

www.eksi18edebiyat.org

Kıpirticocuk

kipirticocuk

Kıpirticocuk